

Tak vypadá tříkrálové koledování ve vesnici Bezvěrov, která se nachází v pozapomenutém území bývalých Sudet v Plzeňském kraji. Za bohatý společenský život získala tato obec vloni krajskou Cenu naděje pro živý venkov, kterou vyhlašuje SMS ČR. Tříkrálová sbírka, jež je nejrozsáhlejší sbírkovou akcí v ČR, vstoupila letos do jubilejního 25. ročníku. Tradičně se do ní zapojují tisíce dobrovolníků.

Téma

ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ – OD VIZE K ÚSPĚŠNÉMU PROJEKTU

Architektonická soutěž je pro samosprávu šancí ukázat, že to s férovým přístupem k výběru dodavatelů myslí vážně. Čeho se podaří samosprávám díky takové soutěži vyvarovat a jak soutěž správně připravit, vysvětluje v rozhovoru Milan Svoboda z České komory architektů.

str. 4

Legislativa

OBCE MUSÍ OD LEDNA TŘÍDIT TEXTILNÍ ODPAD. ZDÁNĹIVĚ JEDNODUCHÁ VĚC SE UKÁZALA JAKO PROBLÉM

Až do konce loňského roku bylo v Česku třídění textilu dobrovolné. Od prvního ledna je tomu ale jinak. Možnost třídít textil musí nabídnout každá obec v EU a staré oblečení a obuv už by neměly končit na skládkách. S blížícím se termínem účinnosti této povinnosti se na SMS ČR obrátilo více členských obcí napříč celou republikou.

str. 7

Nejděle sloužící starosta

JE DŮLEŽITÉ MÍT STÁLE VIZI A TU NAPLNŮVAT. NESMÍ DOJÍT KE STAGNACI

Na Rusavě se narodil, na Rusavě žije, na Rusavě 35 let starostuje. Když se Bohumila Škarpicha zeptáte, kde tráví nejraději dovolenou, odpoví vám, že na Rusavě. Valašské obci zasazené v nádherné krajině Hostýnských vrchů dal celé své srdce. K jeho dlouholetým vášním a radostem patří fotbal, který aktivně hraje i za reprezentační tým starostů...

str. 13

Co nás čeká?

Volby předsednictva SMS ČR, ale třeba i výročí 80 let od konce války

Napadlo mě, že na začátku nového roku stojíme často s lehkou rozpačitostí, s pocity podobnými těm, které jsme měli, když jsme jako děti poprvé vstoupili do nové třídy, když jsme se v očekávání či pochybách chystali na první rande nebo když jsme se poprvé rozhlédli po novém pracovním kolektivu. Myslím, že vůbec není na škodu srovnat si při těch rozpacích své hodnoty a priority a v tom novém startu spíš přibrzdit než se rozběhnout příliš rychle, své síly dobře rozložit, protože co je opravdu podstatné, to nám neuteče.

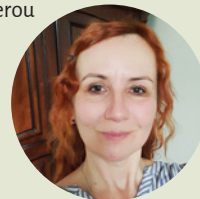
V letošním roce nás toho čeká mnoho. Třeba volby do Poslanecké sněmovny, ale také volby nového předsednictva SMS ČR, které vám budeme v SMSce zvlášť připomínat, abyste třeba zrovna právě vy zvážili svou kandidaturu a přinesli našemu sdružení novou sílu, inspiraci a čerstvý vítr.

Letos v květnu to bude 80 let od konce druhé světové války. Každá obec či město si bude tyto události připomínat po svém, nejčastěji pravděpodobně pietními akty s hymnou a kladením věnců u pomníků po-

psaných jmény těch, kteří v této válce padli nebo se z ní už nevrátili domů. Chcete-li toto výročí oslavit jinak než jen kladením věnců, mám pro vás tip. Kromě pomníků má každá obec kroniku, některá i vzácné přepisy rozhovorů či nahrávky, jež se dosud nepodařilo uplatnit, muzeum, publikace, fotografie, nebo dokonce i žijící pamětníky, kteří byli přímými svědky těchto událostí. Co na tom, že tehdy byli dětmi a převypráví vám spíš vzpomínky svých rodičů či sousedů. I to může být cenné. Zapijte školy, studenty, místní historiky a zaznamenejte, co ještě zaznamenat lze. Věřím, že publikace, výstava či speciální vydání obecního zpravodaje o jménech z pomníku bude mít hodnotu, kterou ocení nejen současná, ale i budoucí generace.

Šťastný nový rok a příjemné čtení!

Marie Machačová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Má obec ze zákona povinnost provádět údržbu a opravy komunikací na svém území?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

Máme dotaz ohledně oprav a údržby místních komunikací v obci. Existuje nějaká povinnost daná zákonem, vyhláškou nebo podobně, která by obcím nařizovala provádět údržbu a opravy komunikací na jejich území?

Odpověď:

Podle § 9 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích (dále jen „ZPK“) je vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace povinen vykonávat její správu zahrnující zejména pravidelné a mimořádné prohlídky, údržbu a opravy. Obec je podle § 9 odst. 1 ZPK vlastníkem pouze místních komunikací, pouze u nich tedy vykonává správu včetně údržby a oprav. Zároveň § 9 odst. 1 věta poslední ZPK stanoví, že stavba dálnice, silnice a místní komunikace není součástí pozemku.

§ 27 odst. 7 ZPK stanoví, že rozsah, způsob a časové lhůty pro odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice, silnice a místní komunikace blíže vymezí prováděcí předpis. Tímto předpisem je vyhláška Ministerstva dopravy č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Údržbu a opravy konkrétně upravuje Příloha č. 5 vyhlášky.

§ 27 odst. 2 ZPK stanoví vlastníkově místní komunikace nebo chodníku povinnost nahradit škody vzniklé uživatelům těchto pozemních komunikací, jejichž příčinou byla závada ve

sjízdnosti, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit, a také škody. § 27 odst. 1 ZPK nicméně stanoví, že uživatelé místní komunikace nebo chodníku nemají nárok na náhradu škody, která jim vznikla ze stavebního stavu nebo dopravně technického stavu těchto pozemních komunikací.

Vyloučení nároku na náhradu škody § 27 odst. 1 ZPK odpovídá také ustanovení § 18 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, který stanoví povinnost každého řidiče přizpůsobit předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat, rychlost své jízdy.

§ 47 vyhlášky upravuje zajišťování sjízdnosti čištění komunikací. Čištění komunikací se podle § 47 odst. 1 vyhlášky provádí mimo jiné v těchto případech a termínech:

- po zimním období na místních komunikacích I. třídy nejpozději do 30. dubna, na silnicích II. a III. třídy a na místních komunikacích II. a III. třídy nejpozději do 31. května (odstranění zbytků zdrsňovacích materiálů, očištění dopravních značek a zařízení apod.),
- v období do 30. listopadu odstranění spadného listí a zajištění funkčnosti odvodnění,

- podle možností v průběhu zimního období odstraňování přebytečného zdrsňovacího materiálu.

V brzké době tedy obec bude mít povinnost provést čištění místních komunikací po zimním období – u místních komunikací I. třídy do 30. dubna, u místních komunikací II. a III. třídy do 31. května.

Zároveň platí, že podle § 19 odst. 1 § 28 odst. 1 ZPK při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, je musí ten, kdo znečištění způsobil, bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu; nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace nebo správci náklady spojené s odstraněním znečištění a uvedením pozemní komunikace do původního stavu.

Běžné znečištění vzniklé v souvislosti s povětrnostními podmínkami a s obecným veřejným užíváním pozemní komunikace (rozježděné bláto apod.) odstraňuje vlastník pozemní komunikace v rámci běžné údržby.

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní analytik
SMS ČR

Vážení členové a přátelé

Sdružení místních samospráv ČR,

v této pravidelné rubrice SMSky vás budu i letos každý měsíc informovat o klíčových tématech a událostech, kterým jsme se v nedávné době ve sdružení věnovali. Naše úsilí směřujeme především k tomu, abychom hájili zájmy obcí a zlepšovali podmínky pro jejich rozvoj i každodenní fungování. Čím jsme žili zejména v závěru roku?

S převodem financování nepedagogů na obce nesouhlasíme

Velkou pozornost jsme věnovali návrhu státního rozpočtu na rok 2025, zejména v otázce financování nepedagogických pracovníků škol. S převodem tohoto financování na obce a kraje zásadně nesouhlasíme. Obce jsou vystaveny obrovské nejistotě, protože stále chybí jasná pravidla, přehledné kalkulace i záruka dostatečných prostředků. Upozornili jsme na tuto situaci nejen vládu, ale také prezidenta republiky, kterému jsme dopis s našimi výhradami zaslali. Bohužel i přes naše výhrady prezident rozpočet v nezměněné podobě podepsal.

Úřad práce zruší více než pětinu svých poboček

Stejně tak jsme se ohradili proti plánovanému rušení poboček Úřadu práce ČR. Tento krok by zhoršil dostupnost služeb pro obyvatele menších obcí a ještě více zkomplikoval situaci lidem, kteří se na úřady práce spoléhají. Ve druhé polovině prosince jsem se kvůli tomu setkala s generálním ředitelem Úřadu práce Danielem Křištofem, který mě ujistil, že služby se v ORP zachovají buď v mobilní podobě, nebo na poště. Úřad práce se ale chystá zrušit 83 z 369 svých kamenných poboček, jak bylo původně avizováno.

RUD: Je třeba více zohlednit specifika menších obcí

V Poslanecké sněmovně se projednávají další důležitá témata, která mají přímý dopad na obce. Sledujeme například diskusi o změnách v rozpočtovém určení daní. Vládní návrh přináší nové výpočty podílů na sdílených daních a zvyšování podílu krajů na inkasu sdílených daní v následujících letech. I když došlo k určitým úpravám návrhu, nadále trváme na tom, že je třeba více zohlednit specifika menších obcí.

Novela školského zákona: Jaké dopady bude mít na školy v obcích?

Dalším zásadním tématem je novela školského zákona, která například zavádí slovní hodnocení v prvních dvou ročnících, omezuje možnost odkladů školní docházky a ruší přípravné třídy. Pečlivě sledujeme, jaké konkrétní dopady budou mít tyto změny na školy v obcích.

Podpora bydlení:

V ohrožených lokalitách vzniknou kontaktní místa

Pokud jde o podporu bydlení, vládní koalice se shodla na zavedení 115 kontaktních míst ve městech, která nejvíce trpí nedostatkem dostupného bydlení. Téma bydlení je pro samosprávy klíčové, a proto i zde budeme sledovat další vývoj a podporovat kroky, které mohou obcím pomoci.

Vláda odsouhlasila další pomoc po povodních

Vláda také schválila Strategii obnovy území zasaženého zářijovou povodní i program Podpora obnovy a rozvoje regionů, který cílí na komplexní obnovu poškozené nebo zničené infrastruktury samospráv a dlouhodobé zlepšení podmínek pro rozvoj regionů. Tyto programy jsou zaměřené na opravu poškozené infrastruktury i zlepšení podmínek pro rozvoj postižených území.

Sněmovna schválila novelu energetického zákona lex OZE III

Sněmovna schválila novelu energetického zákona lex OZE III, kde jsme velmi bedlivě hlídali pozměňovací návrhy, které by mohly negativně ovlivnit vznikající energetické společnosti na obcích. Po několika obstrukcích ze strany opozice prošla v prosinci dlouho odkládaná novela energetického zákona třetím čtením.

Podporujeme obce i v dalších oblastech...

Díky programu MPO získalo 614 malých venkovských obchodů státní podporu na provoz. Tyto prostředky pomáhají pokrývat náklady na energie i mzdy zaměstnanců a přispívají k udržitelnosti venkovských prodejen. Mezi další pozitivní trendy patří rostoucí zájem o energeticky úsporné projekty, díky nimž obce mohou šetřit finanční prostředky i životní prostředí. Tyto projekty navíc často nevyžadují počáteční investice, protože náklady jsou hrazeny z dosažených úspor.

Autorská práva: Stále můžete objednávat licenční balíčky na rok 2025

Pro naše členy jsme také připravili možnost snadno a výhodně vyřešit otázku autorských práv. I letos si obce mohou na jednom místě zakoupit a spravovat licenční balíčky pro živou i reprodukovanou hudbu. Tuto exkluzivní službu využilo již 350 obcí.

Věnujeme se tématu architektonických soutěží

Na závěr bych ještě ráda upozornila na inspirativní webinář o přípravě architektonických soutěží, který jsme uspořádali na začátku prosince a nyní je dostupný i ze záznamu. Architektonické soutěže považujeme za skvělý nástroj pro realizaci veřejných projektů a věříme, že tento záznam může být užitečný pro všechny, kteří plánují investice do svého území. Tématu se podrobně věnujeme i v lednové SMSce, kde kromě dvou rozhovorů najdete také odkaz na záznam webináře.

Milí čtenáři, děkuji vám za vaši důvěru a podporu. Naše činnost dává smysl jen díky vám – starostům, zastupitelům a dalším zástupcům samospráv, kteří každý den pracujete na zlepšování života svých obcí. Přeji vám úspěšný rok 2025!

Eliška Olšáková
předsedkyně
Sdružení místních samospráv ČR

Největší úspěchy a aktivity SMS ČR roku 2024

- **Překonali jsme hranici 2500 členů.** V současné době se k SMS ČR hlásí 2 542 obcí a 16 organizací.
- **Celostátní konference ve Valticích** – na zámek ve Valticích zavítalo 10. a 11. října rekordních 540 účastníků, převážně starostů a zastupitelů. Poprvé v historii se zúčastnil i prezident Petr Pavel.
- **Solidarita obcí** – SMS ČR zřídilo transparentní účet na efektivní administraci pomoci po ničivých povodních.
- **Odmítáme nucené slučování obcí** – SMS ČR vyzvalo premiéra Petra Fialu k vysvětlení návrhů NERV, které postrádají odbornou oporu. Hájíme nezpochybnitelný přínos obcí pro rozvoj území.
- **Rozpočet regionálního školství** – apelujeme na vládu k zahájení jednání o financování nepedagogických zaměstnanců škol. Zásadně nesouhlasíme s převodem jejich financování na zřizovatele.
- **Novela zákona o dětských skupinách** – přinesla řadu pozitiv, přesto jako riziko vnímáme sankce pro obce vůči rodičům, pokud nebudou děti umístěné v dětské skupině od tří let věku.
- **Novela zákona o obalech** – uplatnili jsme zásadní připomínky k zavedení povinného zálohového systému pro PET lahve a plechovky.
- **Změny v dani ze zemědělské a lesní půdy** – nedoporučili jsme členským obcím plošné snížení daně prostřednictvím koeficientů.
- **Kalkulačka rozpočtu obcí** – na našem webu jsme zveřejnili kalkulačku, která pomáhá obcím spočítat dopady změn v zákoně o rozpočtovém určení daní.
- **Obecní zpravodaje** – SMS ČR se již druhé volební období snaží zmírnit zasílání povinných výtisků, které obcím ukládá tiskový zákon.
- **Silniční zákon** – obce apelují na snížení maximální hmotnosti nákladních vozů a na zvýšení kontrolního vážení.
- **Zachování poboček Úřadu práce ČR** – vyjádřili jsme zásadní nesouhlas ve věci rušení poboček Úřadu práce a dále ve věci jednáme.

Architektonická soutěž je pro samosprávu šancí ukázat, že to s férovým přístupem k výběru dodavatelů myslí vážně

Architektonické soutěže jsou ideálním nástrojem pro výběr toho nejlepšího návrhu veřejných budov, prostor či parků. Proč se vydat cestou soutěže, vysvětluje Milan Svoboda, externí poradce České komory architektů pro zadavatele architektonických soutěží.

Jak může architektonická soutěž přispět ke kvalitě projektů? Proč by se obce měly vydat touto cestou? Proč je to důležité?

V České republice je vidět trend zvyšování zájmu o úroveň prostředí vesnic a měst. Myslím tím především architektonickou kvalitu staveb a veřejných prostranství, jejich funkčnost a uživatelskou přívětivost. Logicky s tím souvisí snaha nevybírat zhotovitele návrhů budov, náměstí či parků jen na základě ceny a nicneříkajících rádober kvalitatívních ukazatelů, jako jsou počty projektů nebo zkušenosti dodavatele. Architektonická soutěž nabízí ideální řešení – vybírá se na základě hodnocení návrhu, který si lze prohlédnout a o kterém se společně diskutuje s odborníky v porotě soutěže. Přitom se porovnávají mezi sebou někdy až desítky návrhů.

Čeho se podaří samosprávám díky takové soutěži vyvarovat? Jakých nešvarů?

Soutěže jsou považovány za nejtransparentnější způsob zadávání veřejných zakázek. Takže použití architektonické soutěže je pro samosprávu šancí ukázat, že to s férovým přístupem k výběru dodavatelů myslí vážně. Soutěž je transparentní i ve vztahu samosprávy a občanů obce či města, neboť ti mají šanci se seznámit s výsledkem soutěže a získají tak včas představu o výsledné podobě budovy či veřejného prostranství.

Jak soutěž správně připravit?

Zmíním jen to nejdůležitější. V první chvíli je třeba rozmyslet si, co má být na konci, po soutěži. Samospráva může chtít jen získat a vyhodnotit nápady, jak předmět soutěže řešit. Nejčastěji chtějí obce a města najít nejlepší návrh řešení a s ním i architekta, který zpracuje projekt. S tím souvisí i potřeba co nejvíce promyšleného zadání. Zejména u soutěží, jejichž cílem je zadat projekt stavby, by měl zadavatel mít jasnou představu. Ne o řešení, to budou navrhovat architekti, ale především o využití stavby a potřebných kapacitách.

Přiblížím to na konkrétním příkladu. Hodně soutěží se nyní týká komunitních či občanských center. Při přípravě jedné z nich obec definovala jasné představy o tom, že v komu-

nitním centru má být společenský sál s barem o určité kapacitě, knihovna o určité kapacitě, tělocvična na jógu a další aktivity.

Třetím krokem, doporučeným krokem, je obrátit se na Českou komoru architektů se žádostí o konzultaci. Ideální totiž je přípravu konkrétní soutěže osobně probrat, ujasnit si vhodný typ/typy soutěže, postup, finanční a časovou náročnost zajištění soutěže a další aspekty.

Jakou roli hraje Česká komora architektů?

Přesvědčovací, pomocnou a kontrolní. Snažíme se propagovat soutěže všemi možnými způsoby. Poskytujeme konzultační služby zadavatelům soutěží, jež zahrnují osobní konzultace, webináře, školení a semináře, vydáváme informace v našich tiskovinách, což jsou Ročenka ČKA a Bulletin ČKA, a na našich webových stránkách, máme vzorové soutěžní podmínky, které budeme v nejbližších týdnech aktualizovat. Třetí role spočívá v kontrole soutěžních podmínek, což je základní dokument pro uskutečnění soutěže. Zástupci naší pracovní skupiny pro soutěže posuzují soutěžní podmínky z hlediska jejich souladu se soutěžním řádem, a pokud je vše v pořádku, tak na konci procesu vydáváme potvrzení regulérnosti. To je vlastně certifikát o tom, že soutěž je správně připravená, a zároveň signál pro naše členy, že se jí mohou bez obav zúčastnit.

Jaký je samotný průběh soutěže?

Hodně ve stručnosti. Soutěž se dá rozdělit na několik etap. V přípravné etapě po případné konzultaci s námi se zadavatel rozhodne, zda soutěž uspořádá sám, nebo zda si najme externího organizátora. Následuje sestavení poroty, s kterým může ČKA pomoci, a příprava

soutěžních podmínek. Ty jsou k nám zaslány k prvnímu posouzení, pak je spolu se zadáním projedná a schválí porota na ustavující schůzi. Upravené podmínky opět zadavatel posílá k nám k posouzení a vydání potvrzení regulérnosti. Spolu s podmínkami se připravují též soutěžní podklady, jako jsou mapy, fotografie, historické informace, průzkumy či studie.

Následuje soutěžní etapa, která začíná vyhlášením soutěže a zpřístupněním soutěžních podmínek, zadání a podkladů. V průběhu tzv. soutěžní lhůty mohou soutěžící žádat o vysvětlení soutěžních podmínek a podkladů, pokud to má smysl, koná se i prohlídka soutěžního místa. Etapa končí odevzdáním soutěžních návrhů. Třetí je hodnotící etapa, při níž se jde porota a na hodnotícím zasedání vybere a ocení nejlepší návrhy. Poslední etapa zahrnuje schválení výsledků soutěže zastupitelstvem a oznámení o výběru nejhodnějšího návrhu. Pokud nejsou žádné námitky, soutěž se formálně ukončí. Součástí etapy je i veřejná výstava návrhů. Na poslední etapu navazuje případně jednání o uzavření smlouvy.

Můžete uvést nějaké konkrétní příklady, kdy architektonická soutěž pomohla k dobrému výsledku a spokojenosti?

Soutěž na kašny na náměstí v Plzni, jejíž výsledky byly přijaty rozporuplně, ale dnes jsou realizované kašny novodobou ikonou města. Hodně známá je soutěž na rekonstrukci hospody v obci Máslovice, jejímž výsledkem je zdra-

Někdy je to sisyfovské snažení. V Česku máme zakořeněný podivný konzervatismus a obavy z nového, co ještě ke všemu vypadá komplikovaně. Všechno, co pořizujeme, od rohlíků až po bytový dům, musí být levné, kvalita není prioritou.

lé společenské centrum, které získalo Českou cenu za architekturu.

Myslíte, že bude pro starosty problém obhájit tento směr před zastupiteli – ve smyslu – oded' půjdeme cestou architektonických soutěží. Máte nápad, jak by to mělo v obci vysvětlit, aby to bylo přijato, když to doted' šlo bez soutěží?

Někdy je to sisyfovské snažení. V Česku máme zakořeněný podivný konzervatismus a obavy z nového, co ještě ke všemu vypadá komplikovaně. Všechno, co pořizujeme, od rohlíků až po bytový dům, musí být levné, kvalita není prioritou.

Se soutěžemi je dobré začít u těch nejdůležitějších záměrů, kde je opodstatněné říci, že nastal čas jít jinou cestou. Nejlepším argumentem jsou samozřejmě příklady dobrých výsledků soutěží nebo realizací staveb vzestých ze soutěží, pokud možno v okolí. Na

webu ČKA máme mapu soutěží a přehledy výsledků soutěží, takže zde lze získat prvotní orientaci. Určitě je dobré přesvědčovat kolegy zastupitele tím, že soutěž je transparentním řešením a že je ideální příležitostí zapojit občany do tvorby zadání. Pro ty, kteří rozumí hlavně řeči čísel, je pak argumentem to, že soutěž, i když je časově i finančně náročnější než normální výběrová řízení, zrychlí a vlastně i zlevní průběh projektové přípravy stavby, neboť obec jako investor od počátku má jasnou představu o navrženém řešení.

Děkuji za rozhovor!

Marie Macháčová

Podívejte se na záznam webináře o přípravě architektonické soutěže

Jak efektivně připravit architektonickou soutěž, prozradil na začátku prosince webinář s názvem „Příprava architektonické soutěže“, který pro starosty připravila Česká komora architektů ve spolupráci se Sdružením místních samospráv ČR.

Webinář přiblížil více než 50 přihlášených posluchačů všechny kroky vedoucí k úspěšnému výběru architekta pro projekt. Záznam je k dispozici zde:

Když upravujete veřejné prostranství ve vzájemné shodě, lidé se k danému místu chovají lépe

V obci Vysočina v Pardubickém kraji začíná architektonickou studií každý projekt. Třináctiletá spolupráce s architektkou při zástavbách je podle starosty Vysočiny, poslance a místopředsedy SMS ČR Tomáše Dubského tou nejlepší vizitkou. Právě čas totiž ukazuje, jak je důležité přistupovat k této problematice s potřebnou odborností. Realizace na sebe postupně navazují a průběžně se ukazují, jak do sebe všechno hezky zapadá.

Myslíte si, že starostům dosud chyběl návod, jak komunikovat s občany při zástavbách?

To záleží, z jakého pohledu se na tuto otázku podíváme. Základním „návodem“ je samozřejmě územní plán, který obec schvaluje a aktivně se podílí na jeho tvorbě. Již v něm mohou být nastavena základní pravidla pro výstavbu v obcích a je důležité, aby samosprávy přistupovaly k přípravě územních plánů maximálně odpovědně. Dále se nabízí možnost zapojení občanů prostřednictvím společných setkání s odborníky, architektky, a to jak u staveb veřejných, tak i soukromých. Obec může být prostředníkem a případně motivovat například formou soutěží.

Sdružení místních samospráv navázalo spolupráci s Českou komorou architektů a na říjnové konferenci ve Valticích pak došlo i k podpisu memoranda o spolupráci. Co se tím podle vás změnilo nebo změní?

V memorandu se zdůrazňuje spolupráce, vzdělávání, osvěta, ale i pomoc při pořádání architektonických soutěží. Právě od této spolupráce si hodně slibují. Na rozdíl od velkých měst v malých obcích nebývá obvyklé mít svého architekta a soutěž vyžaduje i odbornou znalost. Zde by určitě pomoc obcím byla na místě. Umím si představit i propojení s krajskou samosprávou, která by v této problematice také mohla být zapojena.

V rozhovoru se dočtete:

- kdo Tomáše Dubského ke spolupráci s architektkou inspiroval
- jaké dva větší projekty aktuálně obec řeší
- zda budou obce při spolupráci s architektky opravdu hezčí
- a jak mají starostové vysvětlit občanům, proč je důležitý architekt

Ve vaší obci Vysočina, kde starostujete, se toho ale mnoho nezmění. Vy už totiž s architektkou na úpravách veřejných prostranství spolupracujete. Jak dlouho?

Spolupráce s paní architektkou Terezou Šmídovou začala už v roce 2011 a od té doby řešíme v podstatě každou záležitost, ať už staveb, tak i veřejného prostoru. Stalo se zvykem, že vzájemně komunikujeme už při přípravách jednotlivých záměrů a do diskuze zapojujeme i veřejnost. Ve své kanceláři mám připravenou řadu projektů v různé fázi rozpracovanosti. Oceňuji i následnou spolupráci s projektanty a realizačními firmami. Tato spolupráce se nám velmi osvědčuje.

Kdyk tomuto rozhodnutí došlo? Vzpomenete si, co bylo tím impulsem?

Základním impulsem byla snaha o celkovou úpravu veřejného prostoru ve dvou místních

částech. Při hledání řešení jsem narazil na rozhovor s architektem Janem Krumlem (mimo chodem rozhovor vedla Marie Šuláková, dnes Machačová) a ukázkou jeho práce. Vysvětlení důležitosti odborného přístupu i názorné příklady z praxe mě natolik zaujaly, že jsem díky doporučení jednatelky našeho mikroregionu oslovil paní architektku a zastupitelstvo obce schválilo spolupráci.

Byl to dobrý krok?

Již třináctiletá spolupráce je tou nejlepší vizitkou. Právě čas ukazuje, jak je důležité přistupovat k této problematice s potřebnou odborností. Realizace na sebe postupně navazují a průběžně se ukazuje, jak vše do sebe hezky zapadá. Navíc zkušenost ukazuje, že když v obci upravujete veřejné prostranství ve vzájemné shodě, tak se lidé k danému místu dobře chovají.

Máme rádi příklady dobré praxe. Pojd'te nám nějaké vyjmenovat...

Jako první musím uvést jakousi „kuchařku“, která vychází z historie obce a řeší architekturu i úpravu veřejných prostranství. Najdete zde doporučení, jaké rostliny a dřeviny u nás pěstovat, a tento první výstup putoval doslova z ruky do ruky a byl inspirací pro řadu občanů k úpravám svých pozemků. Musím uvést i řadu kritických poznámek, které ale k podobným analýzám patří. Dobře si pamatuji, jak parkovací plocha byla nazvána „asfaltovým mořem“ a dětské hřiště okomentováno větou: „Hřiště je umístěno za stěnou z keřů, v duchu hesla místní ho najdou a cizí tam nemají co dělat“. Nyní tedy k příkladům z praxe, kterých už je skutečně velké množství. Například nově čekárny, dopravní terminál, veřejná prostranství u obecních budov, ale i drobnosti, jako výběr laviček nebo vzhled oken u bytového domu. Aktuálně řešíme dva větší projekty – automatizovanou prodejnu a bytový dům. A i zde začínáme architektonickou studii.

Proč byste ještě doporučil starostům spolupracovat s architekty? Budou obce hezčí?

Jsem přesvědčen, že budou hezčí. Každý má dělat to, čemu rozumí, a stejně je tomu i v tomto případě. Velice oceňuji vidění podoby, která se nám objeví i za několik let. Právě takový pocit máme u nás, kdy už můžeme dlouhodobou spolupráci pozorovat i v praxi.

Jak to ale mají starostové vysvětlit zastupitelům/občanům – doted' to šlo bez architekta a najednou zase novoty, které nám projekt jenom prodraží.

Porad'te nějaký argument, který jim tento směr pomůže v obcích obhájit...

Částečně jsem již odpověděl v předcházející otázce, ale přidám ještě jeden argument, kterým je, že kvalitní studie vám může ušetřit spoustu financí při projektování i při vlastní stavbě. Uvědomme si, že zkvalitňováním veřejného prostoru zhodnocujete i cenu soukromých nemovitostí ve vaší obci. A snad každý z nás chce žít v hezkém prostředí. I to může být důvodem, proč postavit novou čekárnu, když do té staré ještě nezatéká.

Pořádáte také semináře k tomuto tématu. Můžete to prosím rozvést? Proč taková osvětla a kde a před kým toto téma prezentujete?

Prezentace k veřejným prostranstvím aktuálně pořádám v rámci své poslancecké činnosti, a to jak v poslancecké sněmovně, tak i přímo ve svém regionu. Na architekturu navazuje i péče o obecní zeleň. Velmi mě těší zájem o tyto akce a vždy končíme diskuzí nad příklady z jednotlivých obcí.

Co k tomu dodat?

Každý občan si zaslouží žít v hezkém prostředí.

S tím nezbývá než souhlasit. Děkuji za rozhovor!

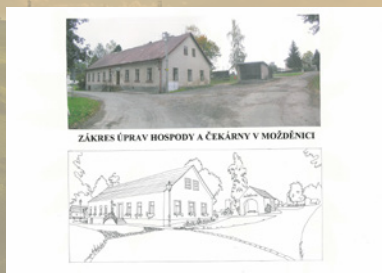
Téma připravila Marie Machačová

Kryté posezení a dřevník ve Rváčově

Hospoda a čekárna v Možděnici

Obce musí od ledna třídít textilní odpad.

Zdánlivě jednoduchá povinnost se ukázala jako problém

Legislativa

Až do konce loňského roku bylo v Česku třídění textilu dobrovolné. Od prvního ledna je tomu jinak. Možnost třídít textil musí nabídnout každá obec v EU a staré oblečení a obuv už by neměly končit na skládkách. S blížícím se termínem účinnosti této povinnosti se na SMS ČR obrátilo více členských obcí napříč celou republikou s tím, že se již několik měsíců marně snaží najít poskytovatele dané služby nebo že jsou jim nabízeny v rádech desítek tisíc korun českých.

Když se v roce 2020 projednal nový zákon o odpadech, který obsahoval kromě dalších také požadavek na oddělený sběr textilního odpadu, považoval asi téměř každý danou povinnost ze všech novinek za nejlépe splnitelnou. Jak však ukázaly poslední měsíce, není to až tak pravda. Nemaou roli v tom se hrála také covidová doba, kdy řada společností zabývajících se textílem zanikla.

Jepičí život textilu...

Uvedená povinnost, jako ostatně většina těch v naší legislativě, vychází z evropské směrnice, konkrétně ze směrnice o odpadech. Textil totiž tvoří nezanedbatelnou část odpadů a jeho produkce stále roste. I přes poměrně velký tlak na ekologické myšlení vede častá nízká pořizovací cena k masivní produkci oblečení, které po poměrně krátkém používání obvykle končí na skládkách.

Konzumní styl života si vybírá svou daň

V Evropské unii se ročně vyprodukuje cca 13 mil. tun textilního odpadu, což odpovídá cca 12 kg/osoba, vytrídí se však pouze 22 % a jen 1 % textilu se vrátí zpět do oběhu v jiné formě. Česká republika je na tom lépe, neboť Češi vyprodukuje cca 113 tis tun, tedy cca 10,8 kg/obyvatele. Ve smíšeném komunálním odpadu ovšem končí cca 3 % tohoto odpadu, což odpovídá cca 75 000 tun.

Zpracovatelská zařízení chybí v celé Evropě

Z uvedeného je zřejmé, že takové množství textilu není jednoduché zpracovat, a pravdou je, že nejen v České republice, ale v celé Evropě chybí zpracovatelská zařízení. Pro textil totiž neplatí stejná pravidla jako například pro PET láhev nebo papír, které jsou napřed zbyteny svého původního tvaru, poté z nich vzniká nová surovina a z ní nakonec další výrobek. Použití textilu je velmi různorodé a nakládání s ním ekonomicky náročné. Náklady na provoz takové třídící linky jsou totiž poměrně vysoké. Významná část příjmů je využita na pokrytí například mezd zaměstnanců. Provoz dále zatěžuje ceny za pohonné hmoty či náklady na likvidaci materiálu.

Co se děje s použitelným textílem

Poté, co je oblečení svezeno z kontejnerů, putuje na třídící linky, kde se ručně rozdělují podle toho, zda je ještě nositelné nebo vhodné k recyklaci. Zachovalé a kvalitní kusy oblečení putují do charitativních obchodů, second handů nebo k neziskovým organizacím, které pomáhají potřebným. Zároveň ale ze stran některých společností dochází i k vývozu oblečení do zemí třetího světa, kde je věnováno potřebným nebo se stane součástí místního trhu s použitým oblečením. V tom nejhorším případě doputuje až na místní skládky. Velká část darovaného textilu je pak určena k recyklaci. Oblečení, které již recyklovat nelze, je nutné zlikvidovat.

Recyklace je drahý proces

Recyklace textilu je drahý a náročný proces. K tomu přispívá i fakt, že se velká část oblečení vyrábí ze směsi vláken, což recyklaci značně ztěžuje, v některých případech i znemožňuje. Nejlepším způsobem, jak omezit negativní dopady na planetu, je zamyslet se nad

každým nákupem a podporovat udržitelný přístup k módě.

S textilním odpadem je to jiné

Zatím byla řeč o opětovně použitelném textilu. Naproti tomu textilní odpad je takový, který již není možné znovu použít, ale je nutné jej zpracovat tak, aby nebyla nutná jeho likvidace na skládce. Některé společnosti v tuto chvíli zpracovávají textilní odpad tak, že z něj vyrábí například desky pro zpevnění svahů či stavbu teras, nebo hotové výrobky v podobě městského mobiliáře či zahradního nábytku.

Jaké jsou nové požadavky?

Od letošního 1. ledna tedy přichází nová povinnost odděleného sběru textilního odpadu. Ačkoliv dle informací z Ministerstva životního prostředí sbírá již nyní odděleně textil cca 63 % obcí v České republice, většina z nich má na svém území kontejnery v tzv. režimu opětovného použití. Společnosti, které tuto službu obcím mnoho let nabízí, využívají takto sebraný textil k opětovnému použití.

Náhodně vyfocené kontejnery v centru krajského města pár dnů po nabytí účinnosti povinnosti odděleného sběru textilního odpadu. A jak to vypadá u vás?

Problém je tedy i ve vykazování. Charitní kontejnery se totiž nepočítají

S takto sebraným textilem je však nakládáno mimo odpadový režim, neboť se dle definice zákona ještě o odpad nejedná. Není tedy ani možné jeho množství uvádět do evidence odpadů. Tento kontejner tím pádem není splněním povinnosti dle zákona o odpadech. Podle Metodického návodu Odboru cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí k oddělenému soustředování textilního odpadu od 1. ledna 2025 pro zajištění splnění povinnosti dle zákona o odpadech (dále také „metodický návod“) vydaného Ministerstvem životního prostředí v dubnu 2024 je tedy nutné zajistit také kontejner, kam by bylo možné textilní odpad odevzdávat. SMS ČR proto doporučilo obcím vznést dotaz na společnost, která obci stávající kontejner poskytuje, zda je oprávněna nakládat s odpadem a může tak obci předmětnou povinnost pomoci splnit.

Možností, jak zajistit oddělený sběr textilu, mají obce několik

Možností, jak v rámci jednotlivých obecních systémů zajistit oddělený sběr textilu a dostat tak zákonnému požadavku, je hned několik. Jak je uvedeno ve výše zmíněném metodickém

návodu „Obce mohou v souladu s § 33 odst. 1 vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, zajistit oddělené soustředování složek komunálních odpadů prostřednictvím sběrných dvorů, zařízení určených pro nakládání s odpady, velkoobjemových kontejnerů, sběrných nádob, pytlového způsobu sběru, nebo kombinací těchto způsobů. Tyto možnosti sběru tříděných využitelných složek komunálního odpadu se budou od 1. ledna 2025 vztahovat i na textil a obce mohou zajistit separovaný sběr textilních odpadů jedním či více z výše uvedených způsobů. Zákonnou povinností obce bude od 1. ledna 2025 nabídnout místo, kde bude možné textilní odpad odevzdat. Bude na rozhodnutí každé obce, jaký konkrétní způsob separovaného sběru textilního odpadu zvolí.“

Na SMS ČR se před účinností nové povinnosti obrátila řada členských obcí

S blížícím se termínem účinnosti této povinnosti se na SMS ČR s prosbou o pomoc obrátilo více členských obcí napříč Českou republikou s tím, že se již několik měsíců marně snaží najít poskytovatele dané služby, případně, že je jim služba nabízena za ceny v řádech desítek tisíc korun českých. Obce mnohdy oslovily celou řadu subjektů ve svém okolí, obvyklou odpovědí jim ovšem bylo, že neexistuje zpracovatelské zařízení, a proto není možné nakládání s odpad-

ním textilem poskytnout. Důvodem problematického zajištění uvedené služby je tedy na jedné straně malá kapacita zpracovatelských zařízení a na straně druhé vysoké finanční náklady u existujících třídících center.

SMS ČR učinilo několik kroků

Sdružení místních samospráv ČR na základě dotazů nejprve oslovilo organizace sdružující (komunální) svozové společnosti s dotazem na jejich (resp. jejich členů) zkušenost se zaváděním nové povinnosti. I z jejich strany bylo sděleno, že kapacity firem, které sběr nabízejí, jsou nedostatečné a nejsou již schopny rozmísťovat do obcí další nádoby. Důvodem je obrovské množství textilního odpadu, na jehož další zpracování nemá nikdo kapacity. Ani organizace zabývající se dobrovolným sběrem oděvů se plošně touto službou zabývat nechťejí a nemají ani zájem žádat o povolení nakládat s textilním odpadem, který nyní používají pro opakované využití.

Prosincová SMSka (č. 12/2024) informovala také o jednání pracovní skupiny na Ministerstvu pro životní prostředí k rozšíření odpovědnosti výrobců pro tuto komoditu. V textu se mimo jiné píše o tom, že zástupkyně SMS ČR na tomto jednání tlumočila problémy obcí se splněním povinného sběru odpadního textilu a uvedla, že velkou pomocí by byla možnost započítávat do míry separace i kontejnery primárně určené pro opakovaně použitelný textil.

Textilem to ale nekončí.

Jaké další odpadové povinnosti obcím s příchodem nového roku nastaly?

Nová povinnost odděleného sběru textilního odpadu není jediná, která pro obce od letošního prvního ledna platí. Neméně problematické jsou i další dvě, které jsou v oblasti odpadového hospodářství od tohoto data účinné. První z nich se týká povinného zajištění určité míry separace odpadů s tím, že od roku 2025 mají obce třídit alespoň 60 % recyklovatelných složek komunálních odpadů. Vzorec pro výpočet míry separace je možné nalézt v příloze č. 18 vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady (ve zkratce se jedná o množství vytríděných využitelných složek papír, plast, sklo, kov, textil, dřevo, bio / celková produkce KO). Při neplnění těchto cílů pak obci hrozí pokuta ve výši až 200 000 Kč. Pro úplnost – od roku 2030 to pak bude 65 % a s rokem 2035 a dále 70 %.

Od letošního roku se také hlášení řídí vyhláškou o podrobnostech nakládání s odpady. V případě vedení průběžné evidence, kterou jsou povinni vést všichni původci, a tedy i obce, se jedná o list 2 přílohy č. 13 této vyhlášky. Pro ohlašovací povinnost, kterou jsou povinni vést původci nakládající s více než 600 kg nebezpečného odpadu nebo 100 t ostatního odpadu, bude napříště využita tabulka v listu 5 přílohy č. 13 vyhlášky.

Barbora Fürstová
legislativní analytička
SMS ČR

Vzdělávací projekt ke klimatickým změnám měl vloni u obcí úspěch. I proto letos pokračuje!

Skvělá zpráva. Projekt *Podpora resilience obcí vůči klimatickým změnám*, který se zaměřuje na podporu obcí při zvládnání výzev spojených s klimatickými změnami, pokračuje i v letošním roce. Obce se budou moci až do června zapojit do vzdělávacích a podpůrných akcí, které pro ně organizátoři připravují.

Projektová kancelář Jihlava

Nejprve ale ohlédnutí za uplynulým rokem. Jaký byl?

Připomeňme, že cílem projektu je pomoci obcím lépe se přizpůsobit klimatickým změnám a zároveň hledat cesty, jak zvýšit jejich odolnost vůči negativním dopadům.

Rok 2024 vnesl do projektu mnoho významných momentů. Nabídl široké spektrum vzdělávacích aktivit – od kurzů a webinářů po praktické exkurze a e-learningové moduly. Témata byla zvolena tak, aby reflektovala aktuální potřeby obcí, jako je například hospodaření s vodou, nakládání s odpady, ochrana krajiny nebo rozvoj komunitní energetiky.

Kurzy a webináře přinášejí praktická řešení

Jedním z hlavních přínosů projektu jsou kurzy a webináře, které umožňují účastníkům získat

praktické informace využitelné v jejich každodenní práci.

Vzdělávací aktivity probíhaly v různých formátech, což umožnilo oslovit co nejširší spektrum zájemců – od starostů menších obcí po odborníky na konkrétní problematiku. Pro ty, kteří nemohli navštívit prezenční kurzy, byl připraven e-learning, který poskytl flexibilní přístup ke vzdělávacím materiálům.

Exkurze jako příklady dobré praxe

Praktické exkurze nabídl účastníkům možnost vidět na vlastní oči, jak lze realizovat adaptační opatření v praxi. Tyto aktivity se ukázaly jako velmi přínosné, protože umožňují lépe pochopit, jak teoretické koncepty fungují v reálném prostředí. Účastníci exkurzí mohli například navštívit obce, které úspěšně revitalizovaly své vodní zdroje, obnovily krajinné prvky nebo zavvedly inovativní přístupy k nakládání s odpady.

Projekt pokračuje až do června 2025

Rok 2024 přinesl nejen řadu úspěšných aktivit, ale také skvělou zprávu o pokračování projektu. S radostí oznamujeme, že byl prodloužen až do června 2025, což znamená, že obce budou mít i nadále možnost vybírat z široké nabídky vzdělávacích a podpůrných akcí.

Na první polovinu letošního roku jsou připraveny nové kurzy a webináře zaměřené na klíčové oblasti, které reflektují aktuální potřeby a výzvy:

- Energetika – podpora rozvoje obnovitelných zdrojů energie na lokální úrovni a komunitní energetiky.
- Péče o krajinu – udržitelná správa lesů a obnova přírodních prvků, které pomohou zadržovat vodu a zlepšovat biodiverzitu.
- Voda – ochrana a efektivní správa vodních zdrojů v obcích.
- Odpady – nové přístupy k odpadovému hospodářství, včetně legislativních změn a podpory třídění.

Zapište si do diářů lednové a dubnové termíny

Již nyní si můžete do diářů zapsat termíny kurzů zaměřených na energetiku. Ty se uskuteční ve dnech **29.–30. ledna** a **2.–3. dubna**.

Sledujte aktuální informace a připravované akce na webových stránkách projektu www.portalzastupitele.cz.

Společně můžeme vytvářet odolnější a udržitelnější budoucnost pro naše obce.

Edita Nezvalová
manažerka projektu

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Pozvánka

Konference

Legislativní novinky roku 2025 pohledem obcí

Ostře sledovaná témata dopadající prakticky na každou obec proberou s odborníky účastníci konference *Legislativní novinky roku 2025 pohledem obcí*, kterou v úterý **28. ledna** pořádá v Praze Sdružení místních samospráv ČR.

Konference se uskuteční v prostorách Nadace pro rozvoj architektury a stavebnictví na Václavském náměstí. Program nabídne komplexní průřez oblastmi, které se dotýkají samospráv od jejich financování

přes plnění nových povinností i příležitostí k rozvoji. Zájemci o účast se mohou registrovat zde: Počet míst je z kapacitních důvodů omezen.

PAQ Research svou kritikou samospráv střílí hezky, ale zcela mimo terč

Financování regionálního školství

Výrazným hlasem v diskuzích o financování a reformách ve školství byla v posledním roce organizace PAQ Research. Jedním z jejích zástupců, který se typicky a velmi často vyjadřuje ke schopnostem a fungování menších zřizovatelů škol, je Karel Gargulák. Ten se ve svých analýzách drží myšlenky, že české radnice dusí školství kvůli tomu, že prý raději investují do kanalizací a chodníků. Ale je to pravda? Možná by nám tahle teze mohla dávat smysl v nějakém paralelním vesmíru, kde kanalizace a chodníky stojí na každém rohu jako symbol rozpočtového přebytku. Jenže v tom našem světě to vypadá jinak.

Schválně si zkuste vzpomenout, kdy naposledy vaše radnice slavnostně stříhala pásku u nového chodníku. Nebo kdy někomu představila blyštivou kanalizační šachtu. Ne, většina obcí řeší, jak přežít další rok s rozpočtem, který sotva pokryje základní provoz. Kanalizace, pokud už se staví, není věcí luxusu, ale nutnosti, protože Evropská unie klepe na dveře a připomíná, že bez splaškového systému nejsme civilizace.

A co chodníky? Ani ty rozhodně nejsou prioritou před školami. Když už nějaký nový vznikne, je to většinou proto, že někdo přišel s dotací, kterou by byla škoda nevyužít. Nejde tedy o radniční posedlost dlažbou, ale o čistý pragmatismus: „Když peníze na chodníky leží na stole, bereme je. Školy se z toho bohužel financovat nedají.“

Radnice by školám rády daly víc. Nemají ale kde brát

Problém financování školství tedy nespočívá v tom, že by radnice upřednostňovaly něco jiného. Pravdou je, že školám by rády daly víc, ale nemají z čeho. Samosprávy hospodaří s omezenými prostředky a čelí obrovskému tlaku ze všech stran: veřejné služby, doprava, kultura, sociální péče – všechno stojí peníze. Školy tak často zůstávají v roli „toho, co nějak funguje“. A radnice doufají, že dokud se střecha nezřítí a děti budou mít kde sedět, nikdo si nebude moci stěžovat.

Školy nejsou jenom budovy

Jenomže školy nejsou jenom budovy. Jsou to místa, kde se formuje budoucnost – a to stojí víc než opravenou střechu nebo nový projektor. Potřebujeme lepší platy pro učitele, více asistentů, moderní vybavení. To všechno jsou investice, které nezaplátí žádná jednorázová dotace na „chodník roku“.

Debatovat by se mělo s těmi, kdo o rozpočtech rozhodují

Co s tím? Možná by bylo dobré, kdybychom místo věčného osočování radnic začali mluvit o tom, že systémové financování škol neleží na jejich bedrech. Místo aby si Karel Gargulák a další obhájci školství brali na mušku místní samosprávy, měli by svou energii nasměrovat

do debat s těmi, kdo o rozpočtech skutečně rozhodují – vládou a parlamentem. Peníze na školství totiž musí přijít z vrchu. Radnice se mohou snažit, jak chtějí, ale záznaky neumí.

A kdo ví, třeba se jednoho dne dočkáme toho, že se investice do školství stane stejně samozřejmou jako dotace na nový chodník. Protože pokud ne, zůstaneme stát na místě – možná na pěkně vydlážděném, ale pořád jenom místě. A budoucnost nám mezitím uteče po vzdáleném a kvalitním školním hřišti někoho jiného.

Petr Halada
místopředseda SMS
ČR a předseda
Pracovní skupiny pro
školství, sport
a kulturu SMS ČR

Pozvánka

Dvoudenní online kurz ENERGETIKA 2025: PŘÍLEŽITOST PRO OBCE

Chcete zjistit, jak může vaše obec lépe využívat místní zdroje k dosažení energetické soběstačnosti, snížení výdajů za energie a zvýšení odolnosti vůči cenovým výkyvům? Přihlaste se na online kurz, který se koná ve **středu 29. a čtvrtku 30. ledna**, kde získáte klíčové informace o moderních technologiích, zapojení veřejnosti a efektivním řízení obecní energetiky.

Co se na kurzu naučíte a dozvíte?

- Základní principy decentralizace energetiky
- Jak vytvořit a implementovat energetickou koncepci obce a proč je to klíčové
- Jaká je role energetického manažera a rozdíl mezi ním a energetickým koordinátorem
- Přehled legislativy v oblasti OZE (včetně stavebního zákona) – jak sladit veřejné a soukromé zájmy a co očekávat od nadcházejících změn právních předpisů
- Praktické tipy pro financování projektů OZE a využití dotačních programů

Kontaktní údaje

Marcela Syrová
syrova@smscr.cz
731 679 333
Registraci a více
informací naleznete na
www.portalzastupitele.cz

Setkáváte se ve své obci s alkoholismem?

Pomoci může společenství Anonymní alkoholici

Téma alkoholismu je bohužel ve společnosti stále tabuizované. Přesto se s ním v území zástupci samospráv setkávají. Společenství Anonymní alkoholici nabízí pomoc nejen jednotlivcům, ale i samosprávám. Jeho nabídkou se už zabývá i pracovní skupina pro sociální záležitosti obcí. Povídáme si s paní Helenou z Komise pro styk s veřejností.

Blíží se suchý únor, ale také na začátku nového roku si lidé často dávají zásadní předsevzetí, která se mohou týkat i konzumace alkoholu. S jakým zájmem o pomoc se v tomto období u lidí závislých na alkoholu setkáváte?

V průběhu ledna a února pravidelně zaznamenáváme zvýšený zájem o naše společenství. Na setkání, tedy mítinky, přijde v této době více těch, kteří zatouží po střízlivosti. U někoho je to pouhá zvědavost, u někoho už životní nutnost. V dalších měsících zájem může sice zeslábnout, nicméně počet nově přichozích neustále narůstá.

Komu slouží společenství Anonymní alkoholici (AA)?

Společenství Anonymních alkoholiků je tu pro všechny, kteří touží přestat pít. Je tu zejména pro ty, kteří nechťejí nebo nemohou podstoupit ústavní léčbu. Je tu také pro ty z nás, kterým ústavní léčba nepomohla anebo ji absolvovali a chtějí se nadále uzdravovat z alkoholismu tím, že jsou v kontaktu s lidmi stejně nemocnými a chodí do AA.

Proč je společenství anonymní?

Anonymita je naprosto klíčová. Téměř každý alkoholik pocítuje stud a strach z „odhalení“ svého alkoholismu. Žádný alkoholik nechce, aby veřejnost o jeho problémech věděla. Pro uzdravování se z alkoholismu je klíčová pravdivost a upřímnost vůči sobě samému, a právě anonymita, nejen vůči veřejnosti, ale i na mítincích AA, tuto otevřenost umožňuje. Každý alkoholik, který přijde na mítink AA, má anonymitu zaručenou, představujeme se pouze křestními jmény. Nevedeme žádné seznamy, nic se nikam nezapisuje, nic se neviduje.

Na jakém principu tedy funguje váš program?

AA funguje na principu vzájemného sdílení osobních příběhů na živých mítincích. Při sdílení se držíme výhradně vlastních zkušeností. Mluvíme o sobě, svém alkoholismu a své cestě k uzdravení za pomoci Programu AA (viz níže). Vše je založeno na dobrovolnosti a svobodném rozhodování. Pomoc AA je bezplatná a dostupná pro každého.

Na vašich webových stránkách čtu, že společenství AA není nové, vzniklo už v roce 1935 v USA, u nás se začaly tvořit první skupiny v roce 1991. Jaká je situace dnes?

Kolik takových skupin v ČR existuje a jak pracují?

AA je dnes rozšířeno skutečně po celém světě a celosvětově čítá miliony uzdravujících se alkoholiků. V ČR k dnešnímu datu existuje 71 skupin, které fungují snad ve všech větších městech. Zejména v Praze, Brně nebo Ostravě zpravidla funguje i více skupin, mítinky jsou téměř každý den. Kromě živých setkávání máme dnes i online setkání, takže se zájemci mohou libovolně přihlásit na kterékoliv z nich.

Z jakého programu tato práce s klienty vychází?

Základem uzdravování v AA je dvanáctikrokový program AA, který je obsažen v knize Anonymní alkoholici. Ta byla sepsána a vydána v USA již v roce 1939 a vycházela výhradně ze zkušeností tehdy střízlivějících alkoholiků.

Jak jsou AA úspěšní?

Úspěch uzdravování v AA záleží výhradně na touze přestat pít a ochotě a schopnosti každého jednotlivce žít podle Programu AA. Je to skutečně výsostně individuální záležitost a jak již bylo řečeno, z důvodu anonymity nevedeme žádné statistiky členů úspěšných či neúspěšných.

Program uzdravování

Alkoholismus je podle lékařské komunity zhoubné onemocnění. Pokud chce pacient s touto diagnózou přežít, musí se začít léčit. Sdružení AA nabízí každému nemocnému alkoholikovi možnost léčby prostřednictvím tzv. Programu uzdravování.

Jeho součástí je:

- účast na setkáních skupin společenství AA
- 12 kroků společenství AA, které vznikly na základě zkušeností prvních členů
- 12 tradic společenství AA, které popisuje způsoby zachování jednoty uvnitř AA a formuje jeho vztahy s vnějším světem
- práce ve službě pro společenství AA, která zahrnuje vše, co pomáhá přiblížit se k trpícímu alkoholikovi

Vše je samozřejmě na základě anonymity, svobody a dobrovolnosti.

Podrobnosti najdete na webových stránkách: www.anonymnialkoholici.cz

Anonymní alkoholici jsou společenstvím lidí, kteří spolu sdílejí své zkušenosti, sílu a naději, že dovedou (bez pomoci lékařů) vyřešit svůj problém a pomoci ostatním k uzdravení z alkoholismu.

Proč se chcete dostat do širšího povědomí i v oblasti samospráv?

Základním posláním AA je šíření poselství AA všude tam, kde je to možné či nutné. Z tohoto důvodu navštěvujeme léčebny, věznice, školy i nemocnice a hledáme další možnosti, jak tento program nabídnout těm, kteří hledají cestu ke střízlivosti. A oblasti samospráv jsou jednou z dalších možností.

Co a za jakých podmínek můžete samosprávám nabídnout?

Můžeme jim nabídnout kontaktní údaje se seznamy skupin a mítinků, konkrétní telefonní čísla na AA, kontakt na ochotného služebníka AA v dané oblasti, také infomítinky či besedy na školách jako preventivní opatření atd.

Co naopak vy potřebujete od samospráv?

Pravidelné informování širší veřejnosti o společenství AA podle konkrétních možností každé obce, respektive samospráv. Lidé, kteří jsou už ve fázi bezmoci, potřebují informace. Nezapadne je hledat náš web.

Pokud by se prý udělovaly medaile v množství vypitého alkoholu, měli by Češi bronz jistý. Světová zdravotnická organizace koncem loňského července vydala zprávu k celosvětové konzumaci alkoholu. Česko se umístilo ze všech zemí světa třetí za Rumunskem a Gruzii. Jak jsme na tom?

Bohužel s tímto smutným faktem souhlasíme, a proto se ještě více snažíme pomoci všude tam, kde je to možné, např. i touto cestou.

Rozhovor vedla Marie Macháčová

Jen v historii samostatné České republiky uspěli v komunálních volbách osmkrát. Nejdéle sloužící starostky a starosty ocenilo Sdružení místních samospráv ČR na celostátní konferenci v listopadu 2023 ve Zlíně. Ty úplně nejdéle sloužící představuje náš seriál.

Je důležité mít stále vizi a tu naplňovat. Nesmí dojít ke stagnaci

Na Rusavě se narodil, na Rusavě žije, na Rusavě 35 let starostuje. Když se Bohumila Škarpicha zeptáte, kde tráví nejráději dovolenou, odpoví vám, že na Rusavě. Valašské obci zasazené v nádherné krajině Hostýnských vrchů dal celé své srdce. K jeho dlouholetým vášním a radostem patří fotbal, který aktivně hraje i za reprezentační tým starostů.

Pane starosto, zahrajete si ještě fotbal?

Ano, zrovna tento týden (*povídáme si v listopadu 2024 – pozn. red.*) jsme byli hrát v Ratměřicích, kde se konal sraz České fotbalové reprezentace starostů. Během srazu se uskutečnilo benefiční utkání starostů Čech a Moravy. Bohužel jsme prohráli 4:6, ale mám radost z toho, že se podařilo podpořit dobrou věc – předali jsme symbolický šek 20 000 Kč dívce, která od narození trpí určitou nemocí. Důležitá byla také večerní schůze.

Děláte stále trenéra?

Trénování se v poslední době už nevěnuji. Někdy nebylo zbytlí, tak jsem kromě hraní musel i zaskočit za trenéra. Jinak občas pomáhám se žáčky na Rusavě, když je to potřeba. S dětmi si sem tam zahrají a také jim s rodiči zajišťujeme určité zázemí. Trénování je tedy spíše sporadické hlavně proto, že na ně nemám moc času.

Po dřevařské průmyslovce jste pracoval v národním podniku TON v Bystřici pod Hostýnem. Po revoluci jste se stal starostou, kterým jste dodnes. Nezasteskne se vám někdy po dřevařském oboru?

Nezasteskne, přestože dřevo stále vnímám jako důležitou součást našeho živobytí. Co se týká TON, situace se tam opravdu rapidně změnila. Podnik, který v minulosti zaměstnával přes dva tisíce lidí, dává dnes práci jen pár stovkám. To pochopitelně znamená, že by bylo velmi složité najít tam v současnosti uplatnění. Celý ten úpadek je samozřejmě výsledkem dlouhodobého vývoje a změn v průmyslu, takže chápu, že by člověk musel hledat jiné možnosti. Ale nějaká nostalgie? To ne, spíš vnímám, že doba se posunula a my se musíme posouvat s ní.

Jako „veterán na radnici“ víte, že starosta je nevděčně povolání, že se nikdy nezavděčí všem občanům a bude čas od času narážet. Trápí vás to stále, nebo jste se s tím už po těch letech dokázal vyrovnat?

Snažím se vždycky problémy a záležitosti vysvětlovat co nejlépe, ideálně ústně, ne telefo-

nicky nebo e-mailem. Samozřejmě ale existují věci, které mě trápí i v noci. Takové problémy se pak musí znovu promýšlet a hledat pro ně optimální řešení. Není to jednoduché, ale člověk se s tím musí nějak vyrovnat, jak se říká – popasovat se s tím.

Co byste v tomto směru poradil méně zkušeným kolegům?

Pokud bych měl dát radu mladším generacím, které se chtějí angažovat, řekl bych, že klíčové je mít chuť, zapálení a odhodlání. Bez toho se to jednoduše nedá zvládnout. Jakékoliv další rady jsou těžké, protože každý si musí tím pomyslným „ohněm“ projít sám. Jsou to situace, které člověka zocelí a naučí ho, jak se s nimi vypořádat. Proto není snadné dávat univerzální doporučení. Jde hlavně o to najít svou cestu a být ochoten na sobě pracovat. Výsledky přijdou, ale až po tvrdé práci a zkušenostech, které si musí každý sám osvojit.

Kolikrát jste si řekl, že toho bylo dost? Že je načase věnovat se něčemu jinému?

Když se ohlédnu zpátky, tak rok 1998 byl u nás specifický. Tehdy se volby nekonaly, což bylo dost demotivující. Situace se natolik zkomplikovala, že jsem si řekl dost. Bohužel se nenašel dostatek lidí, kteří by kandidovali, a nakonec byla podána jen jedna kandidátka se třemi lidmi. Kvůli tomu se volby vůbec neuskutečnily a musely být přesunuty na náhradní termín až v březnu roku 1999. To byl takový zlomový moment, který nás přinutil přemýšlet, kam a jak dál.

Později jsem už nechtěl všechno nechat jen tak být, protože bych tím opustil rozdělanou práci. Do dalších voleb jsem proto vstupoval s odhodláním, i když to nebylo jednoduché. Někdy se sestavila jen jedna kandidátka, ale například v roce 2012 už byly kandidátky dvě, což znamenalo, že vznikla i určitá opozice. Občané ale sami pochopili, že je potřeba pokračovat v započaté práci. Výsledky voleb pak jasně ukázaly, že jejich důvěra a podpora byly na místě. Bylo to potvrzení, že to, co jsme dělali, mělo smysl, a že si lidé přáli v této cestě pokračovat.

V rozhovoru se dočtete:

- zda se starostovi nestýská po práci v nábytkářském podniku TON
- co by poradil mladším generacím, které se chtějí angažovat v samosprávě
- proč má 560hlavá Rusava radu i 15členné zastupitelstvo
- jak vnímá pomoc Sdružení místních samospráv ČR
- jakým projektem Rusava aktuálně žije
- a co má na své obci Bohumil Škarpich nejráději?

Jako krajský manažer často navštěvují starosty, kteří jsou už v předdůchodovém věku, a povídám si s nimi o jejich zkušenostech. Často si stěžují, že nemají nikoho, komu by mohli svou práci předat. Mladých lidí, kteří by chtěli tuto zodpovědnost převzít, je bohužel málo. Vnímáte to podobně?

I já jsem si před volbami říkal, že by mohlo přijít období pro předání štafety. Ale ti, kteří o tuto pozici projevíli zájem, nakonec couvli nebo

ustoupili. A teď, v nastávajícím období, se také zdá, že není nikdo, kdo by o tuto roli projevil aktivní zájem. To platí nejen pro pozici starosty, ale i pro členy rady, protože máme i obecní radu, která je součástí řízení obce. Jsem zastáncem názoru, že je lepší, když o obci rozhoduje širší skupina lidí, než aby vše bylo na jednom člověku. Naše obec má sice jen asi 560 obyvatel, ale máme radu i patnáctičlenné zastupitelstvo. To je potřeba, protože obec není jen o těchto obyvatelích – máme tu například i 420 chat. Je důležité, aby rozhodování bylo kolektivní, promyšlené a odpovídalo skutečným potřebám obce.

Přesto vás pokaždé občané znovu zvolili, což je v demokratické společnosti důkazem toho, že to děláte dobře. Co máte na starostování nejraději?

No, mám to tak, že mě těší neustále myslet dopředu, plánovat, hledat finanční zdroje a realizovat nové projekty. Je to takové moje motto. Myslím si, že bez těchto vlastností by mohlo dojít k určité stagnaci, což by bylo špatné nejen pro obec, ale i pro samotného starostu.

Je důležité mít vizi a připravovat projektové záměry. Pokud se některé akce dokončí, škrtají se a na jejich místo přicházejí nové. Tento proces je neustálý, zahrnutý i v plánech rozvoje obce, kde se vytváří seznam záměrů, ke kterým se hledají finanční zdroje pro spolufinancování.

Vidím, že na rok 2025 máte naplánovaných 30 projektových záměrů. Děláte to všechno sám, nebo vám někdo pomáhá?

To je spíš aktivita starosty. Oslovuji ale i odborníky, jako jsou manažeři, kteří se specializují na vyhledávání dotačních titulů. Pokud máme hotovou studii nebo projektovou dokumentaci, předkládáme to radě a zastupitelstvu obce k dalšímu schválení.

A na co jste nejvíce hrdý z toho, co se vám za poslední dobu podařilo?

Je těžké zmínit jen jeden projekt, protože těch akcí je daleko více. Jedním z nejvýznamnějších je určitě oprava a přístavba základní školy, do které se investovalo asi 24 milionů korun. Přistavěla se nová tělocvična, což byla obrovská změna. Pamatuji si, jak jsme dřív cvičili v naprosto stísněných podmínkách. Dnes je tělocvična moderní, upravená a skvěle vybavená pro sport. Kromě toho jsme také už v roce 1995 vybuodovali čistírnu odpadních vod s dostavbou kanalizace. V roce 2022 se modernizovala za 28 mil. Kč. To jsou projekty, které opravdu oceňuji. Musím také zmínit fotbalové hřiště. Vybuodovali jsme zavlažovací systém, novou tribunu, což stálo zhruba 8 milionů korun. Řešili jsme i modernizaci umělého povrchu – původní s křemičitým pískem jsme vyměnili za povrch poslední generace. Díky tomu je hřiště hojně navštěvované nejen místními, ale i týmy, které ho využívají během zimní přípravy. Konají se zde také různé turnaje. Každoročně plynou investice do areálu koupaliště se solárním ohřevem vody.

Jako starosta jste byl vždy velmi aktivní nejen v malebné Rusavě, ale také v rámci Spolku pro obnovu venkova (SPOV), kde jste pracoval jako předseda za Zlínský kraj. Dodnes zde působíte v předsednictvu...

Jednou z nejvýznamnějších zkušeností byla soutěž Vesnice roku. Nejenže jsme se stali po sedmi letech účastí Vesnicí roku ve Zlínském kraji, ale také jsme obsadili třetí místo v rámci celé České republiky. Jako člen hodnotící komise jsem měl možnost navštívit mnoho obcí a objevit zajímavé aktivity, které se daly uplatnit i u nás nebo jsem je doporučil jiným obcím. Tato výměna zkušeností je nesmírně obohacující.

Jak po těch letech vnímáte pomoc takových organizací, jako je SPOV či SMS ČR?

Pokud jde o spolupráci s různými organizacemi, vzpomínám si, jak jsme přibližně před rokem s krajskou předsedkyní SMS ČR Ladislavou Hradílkovou mluvili o našem vstupu do Sdružení místních samospráv. Vnímám to jako důležitý krok. Bez těchto organizací, jako je SMS ČR nebo SPOV ČR, jehož jsme členem už od založení v roce 1993, by bylo mnohem složitější cokoli organizovat nebo prosazovat ve vztahu k vládě.

SMS ČR, jehož jsme relativně novým členem, obcím významně pomáhá. Tyto organizace vytvářejí tlak na vládní struktury, což má často pozitivní výsledky pro nás všechny. Činnost sdružení hodnotím velmi kladně, protože se zaznačuje o podporu menších obcí a jejich zájmů.

Jakým projektem Rusava aktuálně žije?

Aktuálně pracujeme na projektu instalace fotovoltaiky v areálu koupaliště s novou podpěrnou konstrukcí, kde jsme dosud měli fototermitku. Polovina zůstane využívána pro fototermitku, zatímco na druhé polovině budou fotovoltaické panely o výkonu přibližně 100 kWp. Tento projekt bychom chtěli dokončit do dubna. Kromě toho se zabýváme propojením cyklostezkou a cyklotrasou s nedalekou obcí Brusné. Dalším významným projektem, který máme připravený, je rekonstrukce objektu, kde bychom chtěli vytvořit informační centrum s muzeem. To by se zaměřilo na historii a sbírkové předměty z naší obce a další zajímavosti, které máme v obci k dispozici. Na tento projekt už máme zajištěné stavební povolení.

Rusava je opravdu krásná obec, nachází se přímo v srdci Hostýnských vrchů. Co tady máte nejraději? Jak trávíte volný čas?

Osobně moc nevyhledávám dovolenou v zahraničí. Pro mě je dovolená na Rusavě. Mohu to doporučit všem. Rusava nabízí především krásnou přírodu, opečovávané pastviny a dobré zázemí včetně hotelu pro rekreaci. Pro cyklisty je to ideální, i když terén je náročnější a vhodný spíše pro zkušenější jezdce.

Každoročně se pořádá v obci závod Rusavská 50, který má za sebou už 20 ročníků. Dříve se ho účastnilo přes tisíc závodníků. Přípravný tým pracuje na tom, aby závod znovu přilákal více lidí a aby si cyklisté mohli užít nejen samotnou výzvu, ale také krásy zdejší krajiny.

Co se týče konkrétních míst, která bych doporučil k návštěvě, je těžké vybrat jen jedno. Největším lákadlem je určitě nedaleké pouťní místo s bazilikou na Hostýně, dále vyhlídková místa Pardus, Čecher nebo Grapy, jak tyto lokality nazýváme. Nabízí se zde krásné pohledy na okolní krajinu a stojí za to je prozkoumat.

Děkuji za rozhovor i za pozvánku do vašeho nádherného kraje.

Ať se vám daří!

**Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve
Zlínském kraji**

Jsmo SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na stránkách, které si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotiční servis – Tereza Urbánková
tereza.urbankova@sms-sluzby.cz, 770 600 685
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Daniel Stuchlík
daniel.stuchlik@sms-sluzby.cz, 774 420 750
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Infozákon: Nepravomocné správní rozhodnutí ani ochrana osobních údajů nejsou obvykle důvodem pro odmítnutí žádosti

Ochrana osobních údajů

Ochrana osobních údajů úzce souvisí s právem na informace. Při jejich poskytování se totiž v principu často poměruje toto právo s ochranou soukromí, potažmo s ochranou osobních údajů. Proto sestavování požadované informace v mnoha případech konzultuje obec s pověřencem, který by měl umět aplikovat zákon o svobodném přístupu k informacím v celé šíři. Tématu se věnujeme i v návaznosti na rozhodnutí Krajského soudu v Brně z poloviny předminulého roku (č. j. 30 A 81/2023-35), který se zabýval odmítnutím poskytnutí nepravomocného přestupkového rozhodnutí na žádost, a to i z důvodů ochrany osobních údajů.

Žadatelka ve své žádosti požadovala dle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon“) dvě informace – meritorní rozhodnutí, které bylo vydáno v přestupkovém řízení, a informaci o tom, jak jsou správním orgánem uchovávána rozhodnutí, jež jsou vyhotovena v elektronické podobě.

Povinný subjekt, městský úřad, žádosti vyhovět jen částečně. Žadatelce poskytl informace o uchování rozhodnutí, ve zbytku žádost odmítl s argumentací, že přestupkové řízení dosud pravomocně neskončilo, ačkoliv rozhodnutí již bylo vydáno (v době vyřizování žádosti neuplynula lhůta pro odvolání) a požadovaná informace je tak stále novou informací vzniklou při přípravě konečného rozhodnutí [dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona]. Dalším důvodem pro odmítnutí bylo, že žadatelka není účastníkem řízení a není známa její vazba na účastníka řízení. A konečně posledním argumentem městského úřadu pro nevydání informace byla ochrana osobnosti a ochrana osobních údajů obviněného z přestupku.

Argumentaci městského úřadu podpořil odvolací orgán

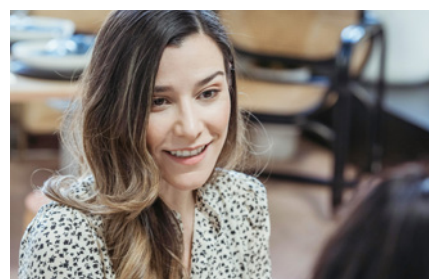
Žadatelka nebyla spokojena s vyřízením žádosti, odvolala se proto k příslušnému krajskému úřadu, který argumentaci povinného subjektu podpořil. Věc tak skončila před Krajským soudem v Brně, který zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu i městského úřadu a nařídil mu poskytnout žadatelce požadovanou informaci po vyloučení osobních údajů obviněného z přestupku.

Vydáním rozhodnutí je proces vytváření informace ukončen

Soud se rozsáhle vyjádřil ke stěžejní argumentaci obou výše uvedených orgánů, když uvedl, že možnost omezit poskytnutí informace dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona je nutně vztáhnout pouze na zcela určitou konkrétní dobu formulovanou jako dobu přípravy rozhodnutí. V okamžiku, kdy je rozhodnutí již učiněno, lze mít za to, že příprava již byla ukončena. Konkrétně ji ukončilo vydání onoho rozhodnutí. Nejvyšší správní soud již dříve zdůraznil, že z právní úpravy neplatí žádné omezení, které by bránilo poskytnout informace jen proto, že jde o nepravomocné rozhodnutí správního orgánu.

Osobní údaje lze chránit anonymizací

Soud se neztotožnil ani s argumentem, že rozhodnutí nebylo možné poskytnout z důvodu ochrany osobních údajů. Opět totiž Nejvyšší správní soud dospěl již v minulosti k závěru, že neposkytnout kopii rozhodnutí o přestupku jen s odvoláním na ochranu osobních údajů je zcela nedůvodným a neproporcionálním omezením práva na informace. Naopak, při jakémkoliv omezení přístupu k informacím je nutno respektovat § 12 zákona, z něhož vyplývá, že důvod pro odepření poskytnutí pouze některých údajů uvedených na požadované listině nemůže vést k odepření poskytnutí kopie celé této listiny. Dostatečnou ochranou osobních údajů je v tomto případě znečitelnění v auten-

tickém textu. Pouze pokud by proces anonymizace nezajistil dostatečnou ochranu soukromí, bylo možné zcela omezit poskytnutí požadované informace.

Konzultoval úřad odpověď s pověřencem?

Je možné, že městský úřad vůbec nekonzultoval přípravu odpovědi na žádost se svým pověřencem. Zkušený pověřenec by totiž rozhodně nedoporučil v odůvodnění odmítnout poskytnutí informace s odkazem na ochranu osobních údajů, která zabraňuje poskytnutí celého dokumentu. Úřad by si tím ušetřil alespoň jedno chybné rozhodnutí. Proto se neváhejte i v oblasti práva na informace obracet na svého pověřence, který by vám měl být v této agendě k dispozici.

Lenka Matějová
koordinátorka
pověřenců pro
ochranu osobních
údajů

Co se skrývá pod označením „vyhrazená změna závazku“

Veřejné zakázky

Vyhrazenými změnami se nazývají takové změny, které si zadavatel vyhradil v zadávací dokumentaci na veřejnou zakázku, a to v souladu s ust. § 100 zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“). Tyto změny nesmí měnit celkovou povahu veřejné zakázky a obsah a podmínky musí být jednoznačně vymezeny.

Nejčastěji využívané výhrady bývají sjednány dle odstavce 1, který říká:

(1) Zadavatel si může v zadávací dokumentaci vyhradit změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku nebo rámcové dohody, pokud jsou podmínky pro tuto změnu a její obsah jednoznačně vymezeny a změna nemění celkovou povahu veřejné zakázky. Taková změna se může týkat rozsahu do- dávek, služeb nebo stavebních prací, ceny nebo jiných obchodních nebo technických podmínek.

Z podmínky musí být patrná vůle zadavatele

Pokud má zadavatel již při vypsání veřejné zakázky za to, že během realizace zakázky mohou nastat nějaké změny, dává mu zákon možnost vyhradit si v zadávací dokumentaci změnu závazku ze smlouvy, kterou po ukončení zadávacího řízení uzavře s vybraným dodavatelem.

Zadavatel musí v zadávacích podmínkách i v uzavírané smlouvě dostatečně jednoznačně stanovit obsah takové změny a podmínky, za

kterých lze k této změně přistoupit. Aby měla podmínka charakter výhrady změny závazku, musí z ní být patrná vůle zadavatele, že v předem jasně definovaném případě může dojít k určité změně závazku.

Kdy lze zhotoviteli prodloužit termín dokončení díla bez sankcí?

Užitečné mohou být zadavatelům zejména výhrady týkající se prodloužení termínu realizace díla. Již víme, že bez dalšího prodloužit termín dokončení díla zhotoviteli (či dodávky dodavatelem) není možné, ale pokud předem jasně definujeme, za jakých okolností se tak může stát, např. pokud přijde živelná pohroma, na jaře budou ještě stále teploty pod 0 či v létě napadne sníh, můžeme zhotoviteli, který nemohl dokončit dílo včas, protože nastal některý z důvodů výše uvedených, prodloužit termín dokončení díla bez sankcí. Důvody by ale neměly spočívat na straně dodavatele (např. nedodání materiálu včas, nemoc zaměstnance apod.).

Pozor na obecné či vágní formulace

Není rovněž možné využít obecné či vágní formulace, jako je např.: „Termín dokončení se může změnit“. Takto obecně formulovaná podmínka požadavky stanovené v ust. § 100 odst. 1 ZZVZ nenaplní, neboť toto konstatování nestanoví žádná vymahatelná práva a povinnosti, tzn. nemá reálné právní účinky.

Přestože je lepší tuto možnost změny jako „výhradu sjednanou dle ust. § 100 ZZVZ“ označit, tak i v případě, že tak výslovně neučiníme, je takové ustanovení závazné a podmínky pro jeho užití jsou naplněny.

Snažme se tedy myslet dopředu na to, co nám pomůže naše projekty dokončit bez větších komplikací i v novém roce.

Michaela Jelínková
koordinátorka
veřejných zakázek
SMS-sloužby, s. r. o.

Tým strategického plánování se v Praze chystal na výzvy nového roku

Strategické plánování

Žádný klasický vánoční večírek, ale celodenní pracovní setkání nad budoucností strategických plánů a místních energetických koncepcí. Právě tak pojal tým strategického plánování své adventní setkání 11. prosince v Praze na Národní.

Strategické plánování je v nabídce SMS-sloužeb již pátým rokem

Dopoledne byla řeč primárně o strategických plánech, chcete-li programech rozvoje obcí, které budou v nabídce SMS-sloužeb už pátým rokem. Mohlo by se zdát, že právě tento typ dokumentu už mají naši plánovači zcela vymazlený, opak je ovšem pravdou. Kromě snahy být v rámci plánovacího procesu stále efektivnější a umět ještě lépe navrhovat a řešit místní potřeby a výzvy je klíčové také pravidelně sledovat a upravovat možnosti financování, bez něhož se i ty nejlépe připravené zásadní projekty na malých obcích jen těžko uskuteční.

Začínáme ve Stráži na Domažlicku

O kvalitě plánovacího procesu se budou moci přesvědčit v novém roce např. v obci Stráž na Domažlicku, kam plánovači zavítají jako první. Pokračovat budou také dlouhodobě realizované projekty v podobě přípravy nových strategických plánů Mariánských Radčic, Dymokur nebo Suchdola nad Odrou, jež řeší náš tým spolu s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Letos plánujeme nejméně deset místních energetických koncepcí

Odpolední program patřil loňské novince v nabídce SMS-sloužeb – místním energetickým koncepcím. Zatímco v roce 2024 jich tým zvládl zpracovat celkem šest, v novém roce už dokáže dokončit násobný počet realizací. Hned zkraje roku budou pokračovat již započaté sondy do území dobrovolného svazku obcí Tanvaldsko,

později povedou cesty kolegů nejčastěji do Plzeňského nebo Středočeského kraje.

Co je při zpracování místních energetických koncepcí nutné?

Během zpracování místních energetických koncepcí je nutné, podobně jako u strategického plánování, detailně sledovat možnosti financování potenciálních opatření, zcela zásadní jsou ale technické souvislosti, např. posuzování technického stavu veřejných budov a návaznost místní spotřeby na místní výrobu a distribuci tepla či elektrické energie. I proto v loňském roce doplnily tým osoby s praktickými zkušenostmi s vytápěním budov a dalšími oblastmi energetiky. Proradit je možné např. fakt, že v rámci terénního šetření pro zpracování místní energetické koncepce se u vás objeví zpravidla přinejmenším trojice našich odborníků.

Marek Komárek
koordinátor služby
strategického
plánování

Jak na vypořádání autorských práv v roce 2025? Jednoduše!

Autorská práva jednoduše

Nezapomeňte, že členské obce SMS ČR si díky projektu *Autorská práva jednoduše* poradí snadno s autorskými právy i v roce 2025! Stejně jako v předchozích letech mohou jednoduchým a cenově výhodným způsobem licencovat nejen akce s živou a reprodukovanou hudbou, ale třeba také místní rozhlas. Obec může zakoupené licence poskytnout svým příspěvkovým organizacím, a dokonce i spolkům činným na jejich území. Těší nás, že v současnosti projekt *Autorská práva jednoduše* využívá už ka-

ždá dvacátá obec v České republice. Podrobnosti o něm najdete na webu SMS ČR a rád vás s ním seznámí také Jakub Iran, který má projekt na starosti (jakub.iran@sms-sluzby.cz).

Jakub Iran
koordinátor projektu *Autorská práva jednoduše*
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Na představitele samospráv čeká v zimě pestrý program. Vyberte si z nabídky seminářů

SMS ČR Vzdělávání

Olomouc, Brno, Malé Žernoseky, Holešov, Pardubice, Praha, Nišovice, Třebíč nebo Hradec Králové. To je neúplný výčet míst, na kterých se uskuteční naše zimní semináře šité na míru představitelům obcí a měst. A jak slibuje titulěk, program, který jsme si pro ně připravili, je znovu mimořádně pestrý; na účastníky čekají kurzy o dotačních možnostech pro obce pod vedením Ludka Beneše, těšit se mohou rovněž na setkání věnované obecním zpravodajům a kronikám pod taktovkou Marie Machačové a Adély Palíš-

kové. Dominik Hrubý komplexním způsobem představí problematiku normotvorby obcí s důrazem na závěry judikatury Ústavního soudu, na semináři s Petrem Haladou se detailně seznámíte s problematikou vztahu mezi obcí jako zřizovatelem a jí zřizovanou školou. Přezkum hospodaření obce, komunikace s problémovými občany nebo problematika pohřebnictví – to jsou už jen telegraficky další témata, kterým se budeme v průběhu zimních měsíců věnovat. A to zdaleka není vše – kompletní nabídku kurzů najdete na

webu vzdělávacího projektu SMS ČR Vzdělávání (<https://www.smscr.education>).

Co říci závěrem? Kromě toho, že na členské obce SMS ČR čeká nemalá sleva, snad už jen to nejdůležitější: Těšíme se na vás!

Pavla Štěpánová
koordinátorka
vzdělávacích aktivit
v SMS-sluzbě

Přehled dotačních výzev, které by vám neměly uniknout!

Abyste nemuseli tápat ve změní aktuálních dotačních výzev, ve kterých můžete žádat o podporu na realizaci obecních projektů, přinášíme vám přehled těch nejzajímavějších, které by vám v prvních měsících roku 2025 neměly uniknout.

Vybudujte technickou infrastrukturu pro rodinné a bytové domy

Od 16. ledna můžete v nové výzvě Státního fondu podpory investic požádat o dotaci na vybudování technické infrastruktury pro **budoucí výstavbu** bytových a rodinných domů. Podporu bude možné použít na vybudování místních a účelových komunikací, vodovodu, kanalizace, veřejného osvětlení, elektrických či plynových přípojek, zřízení soustavy zásobování tepelnou energií a zajištění internetové konektivity. Do-

tace bude poskytována v max. **výši 100 tis. Kč** na každý nově vzniklý byt v bytovém domě, resp. na jeden následně vzniklý rodinný dům.

Dotace na rekonstrukci i výstavbu válečných hrobů

Do 31. ledna je možné podávat žádosti o dotaci na rekonstrukce chybějících částí, chemické ošetření, čištění, retuše, zlacení nápisů a další činnosti spojené s údržbou válečného hrobu či pietního místa. Mezi způsobilé výdaje se řa-

dí i výstavba válečných hrobů a pietních míst pro zachování památky vojáků a osob padlých v boji. **Dotaci až 80 %** způsobilých výdajů poskytuje Ministerstvo obrany.

Obnovte kaple, zvoničky, kříže a další kulturní prvky

Dotace Ministerstva zemědělství ve **výši až 70 %** je určena pro obce do 2 000 obyvatel (resp. do 5 000 obyvatel v případě realizace místní části do 500 obyvatel). Podpořit lze obnovu kaplí, křížových cest, zvoniček, božích muk, smírčích a jiných křížů, exteriérových soch a sousoší, hřbitovů a hřbitovních zdí. Příjem žádostí začíná **3. února**.

Dotační servis je tu i pro vás

Pakliže chcete administraci žádosti o dotaci a návazné řízení projektu vložit do spolehlivých rukou, neváhejte se obrátit na naše dotační specialisty přes e-mail dotace@smscr.cz. S přípravou a řízením projektů vám rádi pomůžeme.

Tereza Urbánková
koordinátorka
dotačního servisu

Dotační servis

Odpovědi nejen na níže uvedené otázky najdete na webových stránkách projektu Paragrafy bez rizika, který je tu pro všechny obce a města.

PARAGRAFY BEZ RIZIKA

Jaké jsou právní následky, pokud je mezi jednotlivými zasedáními zastupitelstva prodleva delší než tři měsíce?

Jakými právními předpisy se řídí pojištění vkladů územních samosprávných celků?

Má obec povinnost zajistit dopravu dětí do základní školy a zpět?

Vy se ptáte, my odpovídáme!
A nejen to, zkontrolujeme třeba i návrhy smluv, abyste měli jistotu, že právní záležitosti řešíte správně. To jsou Paragrafy bez rizika, nová služba SMS ČR pro samosprávy.

KOMPLEXNÍ PRÁVNÍ SLUŽBA, KTERÁ SE NEUSTÁLE ROZVÍJÍ

V rámci Paragrafů bez rizika můžete nově pokládat také **účetní a daňové dotazy!** A pro rok 2025 jsme si pro vás přichystali ještě jednu novinku - **sepis smluv a jiných právních dokumentů** přesně podle vašeho zadání. Je to vše? Ne, další novinky pro vás chystáme!

Zaujala vás naše služba? Registraci můžete provést na <https://www.paragrafybezrizika.cz>.

TYCOVÁ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Jihočeský kraj

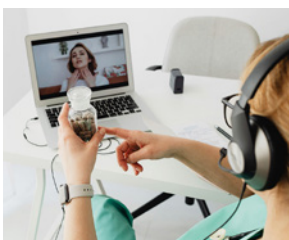
Jihočeši si oblíbili lékaře na dálku, online pohotovost už využilo 22 tisíc lidí

Jako jediný v České republice nabízí Jihočeský kraj od loňského srpna zcela zdarma službu online jihočeské pohotovosti, která umožňuje pacientům konzultovat své zdravotní problémy s lékařem prostřednictvím videohovoru či chatu a eliminuje nutnost osobní návštěvy lékařské pohotovosti. Za první čtyři měsíce fungování se do aplikace zaregistrovalo 22 tisíc Jihočechů. Pozitivní reakce uživatelů potvrzují, že služba je žádaná a efektivní.

V Jihočeském kraji chtěli reagovat na situace, jaké se zpravidla dějí například před volným víkendem, kdy již není dostupný praktický lékař a dospělý či dítě se necítí dobře. Není to na hospitalizaci a úplně by stačila konzultace s lékařem, nastavení léčebného režimu a např. užití léku na teplotu nebo zahalení.

S lékařem je nyní možné spojit se na dálku...

V Jihočeském kraji tak mají lidé možnost konzultovat svůj zdravotní stav nejen běžným telefonním hovorem, ale i videohovorem, kdy lékař pacienta vidí, je možné mu rovněž nasdílet fotku s problémem, obdržet doporučení k nákupu konkrétního volně prodejného léku tak, jako se to často děje při osobní návštěvě pohotovosti. A díky digitalizaci zdravotnictví pacient obdrží dnes už zcela běžný eRecept.

Pro koho a za jakých podmínek je služba určena?

Online pohotovost je určena pro dospělé i děti, funguje nepřetržitě 24 hodin 7 dní v týdnu a Jihočeši ji mohou využít odkudkoliv a zcela zdarma. Je třeba se k této službě zaregistrovat a zaregistrovat i své dítě a pak již v případě potřeby jen zadat požadavek na konzultaci s lékařem. Požadavek se zadává vždy přes profil toho, kdo má problém. Takže v případě dítěte je nutné, aby rodič nezadával požadavek za sebe, ale za dítě přes profil dítěte, které má přidané ve své registraci. Pouze tak se požadavek nasměruje na pediatra. Po odeslání požadavku dostává pacient do chatu zprávu, že o něm lékař ví, aby si připravil kartičku pojišťovny a občanský průkaz. Pak už jen čeká ve virtuální čekárně na ošetření. Lékař se do pár minut zpátky ozve videohovorem nebo chatem. Online jihočeská pohotovost garantuje, že lékař pacienta obslouží do 30 minut, fakticky trvá doba čekání na spojení s lékařem okolo tří minut.

Neschopenku nebo dlouhodobě užívané léky vám online pohotovost nevystaví

Online jihočeská pohotovost je alternativním doplňkem lékařských pohotovostních služeb. Neslouží pro vystavení neschopenky ani předepsání chronicky užívaných léků.

Služba splňuje požadavky na telemedicínské služby

Služba je bezpečná a splňuje požadavky na telemedicínské služby. Videohovory jsou šifrované, vše zůstává pouze mezi pacientem a lékařem, který poskytl ošetření. Žádné informace o pacientovi nejsou sdíleny dál. Jedná se o zdravotní službu, která musí technologicky splňovat požadavky dané zákonem.

Pacient obdrží i lékařskou zprávu

Lékařskou zprávu lékař vystaví přímo v aplikaci, pacient si ji pomocí e-mailu stáhne ze zabezpečeného odkazu např. do svého počítače nebo

telefonu. Lékařskou zprávu má uloženou i v aplikaci, takže při dalším využití online pohotovosti do ní může ošetřující lékař nahlédnout, slouží ke sdílení informací o dosavadních problémech a postupech ošetření. Stejně tak je možné v aplikaci dohledat všechny pacientovi vydané recepty.

Službu využívají zejména maminky s dětmi

Za první čtyři měsíce fungování jihočeské online pohotovosti se do aplikace přihlásilo téměř 22 tisíc Jihočechů a jejich pozitivní reakce ukazují, že je služba funkční. Ukazuje se, že většina nově registrovaných aplikaci stahuje až ve chvíli, kdy ji skutečně potřebují, což potvrzuje efektivní využívání. 61 % registrovaných tvoří ženy, nejvíce maminky s dětmi, které využívají online pohotovost pro své děti. Těch je mezi „ošetřenými“ přes 30 % z celkového počtu 4 500 vyřešených případů, resp. obslužených pacientů s vyřešeným požadavkem. Vydáno bylo více než 1 300 eReceptů.

Informace k registraci a videonávody

Služba funguje od 1. srpna 2024. Registrace je možná na www.jihoceska-pohotovost.cz. Názorná videa, jak služba funguje, jsou k dispozici i v aktualitě na webových stránkách: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj-spusti-pro-jihocechy-lekarskou-pohotovost-online>

Připravila
Milada Troblová
manažerka SMS ČR
v Jihočeském kraji

Liberecký kraj

Každá druhá obec v kraji už je členem SMS ČR

Každá druhá obec v Libereckém kraji už je členem SMS ČR, dohromady jich je nyní 107! Nejen o stavu členské základny informovala své kolegy z krajského předsednictva na předvánočním setkání krajská manažerka Petra Černá.

Pravidelné setkání předsednictva se uskutečnilo na krajském úřadě Libereckého kraje v kanceláři radního pro majetek a investice a člena předsednictva SMS ČR Jiřího Ulvra. Zazněla například informace o tom, že se v polovině ledna a nejspíše začátkem února uskuteční pro obce webinar o DTM, diskutovalo se také o zálohování PET lahví či financování nepedagogických pracovníků.

Petra Černá
manažerka SMS ČR
v Libereckém kraji

Vedení Karlovarského kraje se před Vánoci sešlo se starosty měst a obcí

Klíčové priority pro následující čtyři roky představila starostům měst a obcí na předvánočním setkání karlovarská hejtmanka Jana Mračková Vildumetzová. Spolu s radními se starosty diskutovala o aktuálních problémech v regionu. Největší pozornost byla věnována otázkám zdravotnictví a chybějícím lékařům, rekonstrukci silnic a mostů či bezpečnosti a podstavu policistů.

Hejtmanka: Spokojení starostové = spokojení občané

„Nesmírně si vážím práce všech starostů. Už jsem to mnohokrát opakovala, že pokud jsou spokojeni starostové, tak jsou spokojeni i občané. A my jsme připraveni jim jednoznačně naslouchat. Proto jsem velmi ráda, že většina z nich přijala pozvání na předvánoční setkání a my tak měli možnost se s nimi osobně setkat a probrat, co je trápí. Všichni členové rady kraje jsou jim plně k dispozici, takže pokud budou potřebovat něco řešit, mohou se na nás kdykoliv obrátit,“ uvedla hejtmanka Jana Mračková Vildumetzová.

V PRV bude o 10 milionů více

V úvodu setkání hejtmanka připomněla, že krajský rozpočet počítá s navýšením prostředků v Programu rozvoje venkova o více než 10 milionů korun. Tyto peníze mohou obce využít na realizaci svých projektů. Představila také předsedu nově ustanoveného Výboru pro venkov, zemědělství a životní prostředí, kterým se stal starosta města Hroznětína a krajský zastupitel Martin Maleček. Předsedou Hospodářského výboru byl jmenován Michal Červenka, starosta Rotavy a rovněž krajský zastupitel.

Kraj chce zřídít online pohotovost

Hejtmanka starostům popsala, jak probíhají jednání s pojišťovnami ohledně chybějících lékařů a které aktivity chce kraj vyvinout, aby se podařilo do regionu dostat pediatry, praktiky nebo zubaře. Zároveň připomněla, že kraj bude zřizovat online pohotovost, jež začne fungovat od února a bude k dispozici občanům 24 hodin denně 7 dní v týdnu zcela zdarma. Zmínila i snahy o zřízení vysoké školy v regionu a její provázanosti na nově budované krajské inovační centrum.

Diskutovalo se o stavu silnic a nedostatku policistů

Během závěrečné debaty se vedení kraje vyjadřovalo k dotazům jednotlivých zástupců měst a obcí. Řešilo se možné převedení místních komunikací na kraj kvůli nedostatku finančních prostředků v obecních rozpočtech či havarijní stav mostů. Hovořilo se také o chystaných akcích na silnicích, například o potřebnosti rozšíření silnice I/13, která je důležitou spojnicí s Ústeckým krajem, o zkapacitnění příjezdu do Karlových Varů u Globusu v souvislosti s rozšířením obchodních zón či o znovuotevření mostu v Šemnici. Zmíněna byla i problematika bezpečnosti v obcích a kritický podstav policistů. V otázce centrálního zásobování teplem a obnovy zastaralé infrastruktury starostové apelovali na řešení této situace na celostátní úrovni.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Karlovarském kraji

SPOV OK a SMS ČR spojily síly. Jednání přineslo nové podněty

Budoucnost soutěže Vesnice roku, podpora venkova, ale i meziobecní spolupráce byla tématem prosincového setkání krajských zástupců Spolku pro obnovu venkova (SPOV OK) a Sdružení místních samospráv ČR. Společné jednání přineslo nové nápady.

Co pomůže oživit soutěž Vesnice roku?

Jedním z hlavních bodů programu byla příprava soutěže Vesnice roku 2025. Účastníci zhodnotili nízkou účast obcí z Olomouckého kraje v roce 2024 a zamýšleli se nad možnostmi motivace, včetně plánovaných seminářů. Diskutovalo se také o změnách pravidel soutěže, která by usnadnila zapojení více obcí.

POV: Na rozvoj infrastruktury půjde letos přes 44 milionů

Představitelé obou organizací se věnovali také Programu obnovy venkova (POV) na rok 2025, který přináší obcím významnou finanční podporu. S alokací přes 44 milionů korun má být hlavním nástrojem pro rozvoj infrastruktury v menších obcích.

Meziobecní spolupráce – příležitost, nebo hrozba?

Klíčová byla také otázka meziobecní spolupráce. Zatímco sdružování obcí za účelem zajištění veřejných služeb má své nesporné výhody, účastníci jednání zdůraznili riziko skrytého slučování obcí. SPOV OK a SMS ČR vyzvaly k jednotnému postoji proti rušení samostatnosti obcí a rozhodly se vyvolat další jednání, na kterém by se problém komplexně projednal s ostatními národními organizacemi, včetně Svazu měst a obcí a Asociace DSO.

Společné úsilí přináší výsledky

Jednání přineslo nejen nové podněty, ale také ukázalo sílu spolupráce mezi klíčovými organizacemi. Účastníci se shodli na tom, že podobná setkání se stanou pravidelnou součástí spolupráce.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR
v Olomouckém kraji

Nové žádosti o dotace pro letošní rok začne Pardubický kraj přijímat v únoru

Na začátku ledna vyhlásil Pardubický kraj nově schválené dotační programy na letošní rok. Příjem žádostí bude možný od 1. do 28. února a probíhat bude přes nový Dotační portál, který se v loňském roce již osvědčil.

„Struktura dotací je v základu stejná jako v minulých letech, i když v některých dotačních programech došlo k dílčím změnám, které reflektují zkušenosti z minulých let, ale i požadavky, se kterými se setkáváme v obcích, při rozhovorech s občany, zástupci kulturních organizací, sportovními oddíly a dalšími subjekty. Nově bude možné žádat například o podporu hospodaření v lesích s podprogramem na zlepšení stavu polních cest a podporu myslivosti včetně příspěvku na pořízení drobnů na vyhledávání srnčat před senosečí,“ uvedl hejtman Martin Netolický.

Hejtman se také vyjádřil, že je rád, že se v loňském roce podařilo spustit krajský dotační portál, který se bude i nadále vylepšovat tak, aby byl pro žadatele co nejpřívětivější. „Naši pracovníci jsou připraveni žadatelům, kteří nemají s tímto způsobem podávání žádosti zkušenost, vždy ochotně poradit,“ řekl hejtman.

Všechny dotační programy na rok 2025 najdou zájemci na úřední desce Pardubického kraje a na webových stránkách Dotačního portálu Pardubického kraje od 2. ledna 2025.

Knižní novinka představuje jiný pohled na uspořádání obcí bývalého Chrudimského kraje

Recenze

V novobarokním Fibichově sále muzea v Chrudimi se ještě před Vánoci dočkala slavnostního uvedení kniha „Chrudimský kraj Léta Páně 1614“ autorů Davida Richtera, Zuzany Vlasákové a Petra Vorla. Základem publikace je nově objevený seznam daňových poplatníků Chrudimského kraje z roku 1614. Díky analýze tohoto pramene bylo možné rekonstruovat skutečnou podobu kraje v daném roce.

Kniha je zajímavým zdrojem informací pro starosty a starostky obcí Pardubického kraje

Součástí knihy je soupis všech panství a statků, které se na území Chrudimského kraje nacházely (včetně výčtu lokalit, které k nim příslušely), a také stručné představení tehdejších vlastníků. Jedná se o ucelený systematický přehled, který poslouží nejen odborné veřejnosti, ale také každému, koho zajímají dějiny regionu či místa, kde žije. Kniha je zajímavým zdrojem informací pro starosty a starostky obcí Pardubického kraje, kteří zde mohou svou obec v kontextu tehdejších panství, statků či dvorů nalézt.

Publikace je opatřena bohatým obrazovým doprovodem (včetně rodových erbů, městských znaků a genealogických schémat), historickými i současnými fotografiemi, dobovými rytinami, mapami či fotografiemi písemných pramenů a pečeti. Pro zájemce o podrobnější informace

je připojen také přehled základní literatury a archivních pramenů týkajících se dějin dané oblasti na počátku 17. století. Na jejím vzniku se kromě autorů, Univerzity Pardubice, podílelo i město Chrudim a Pardubický kraj.

Petra Vinterová
manažerka SMS ČR
v Pardubickém kraji

Plzeňský kraj

Prodejna potravin v Jarově jde s dobou. Po zavíračce se stává samoobslužnou

V obci Jarov na jižním Plzeňsku s 220 obyvateli se majitel místního obchodu s potravinami rozhodl pro odvážné řešení, jak umožnit zákazníkům nakupovat i po skončení klasické prodejní doby. Zapojil se do sítě maloobchodních prodejen Můj obchod a v mezičase po zavíračce přechází na nonstop samoobslužný režim.

Udělal to kvůli budoucímu zachování prodejny

„Tržby ani návštěvnost nám sice neklesala, ale chtěli jsme zkusit něco nového. Hlavně proto, abychom zachovali i pro budoucnost chod této prodejny, kdyby náhodou šly obraty dolů a my třeba nemohli zaplatit prodávačku. Hodně jsme si o tom načítli a teď jsme první, kteří to zkoušejí na klasické obci, kde není žádný turistický ruch,“ řekl majitel prodejny Tomáš Valenta s tím, že nejsložitější byla administrativa kolem dotace a sehnání vhodné dodavatelské firmy.

Aby projekt mohl fungovat, poskytly prodejny potravin v Jarově dotace Plzeňský kraj, místní obecní úřad a spolek MAS Aktivios. „Chceme, aby se lidem i na venkově dobře žilo, aby zůstávali i v malých vesnicích a mladí lidé se sem po škole zase vraceli, aby nedocházelo k vyliďování obcí. A tohle je projekt, který se nám moc líbil, protože zdejší vedoucí se snaží o udržitelnost obchodu i do budoucna,“ uvedla manažerka spolku Hana Buchnerová.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Plzeňském kraji

Poslední loňské jednání krajského předsednictva hostil Panenský Týnec

Již v adventní atmosféře se na začátku prosince uskutečnilo poslední jednání krajského předsednictva loňského roku. Stěžejními tématy bylo rušení poboček Úřadu práce ČR, návrh na slučování škol nebo nastavení budoucí spolupráce s Ústeckým krajem.

Rušení pobočky ÚP bude problémem pro Vejprty i Šluknov

V otázce rušení poboček ÚP se všichni přítomní členové krajského předsednictva shodli na nutnosti řešit zejména geograficky odlehlejší oblasti. Mezi ně patří např. pobočka ve Vejprtech na Chomutovsku nebo také Šluknov, který je zásadní pro celou západní část Šluknovského výběžku.

Starostové odmítají tvorbu velkých školních institucí

Krajská organizace bedlivě sleduje i vývoj okolo slučování škol. Odmítá tvorbu velkých školních institucí, které by svojí podstatou úplně opomíjely místní specifika. K věci se vyjádřil také ředitel místní základní školy, jíž účastníci jednání osobně navštívili. Už sloučení samostatné základní a mateřské školy v téže obci je jistým omezením kreativity a přineslo by jen malé provozní úspory. V minulosti se navíc nejen v Panenském Týnci během debaty o sloučení škol místní postavili za samostatnost obou institucí.

Nový krajský zastupitel Robert Holec bude starosty informovat o všem důležitém

Na jednání předsednictva byl osobně přítomen i starosta Dolní Poustevny Robert Holec. Ten je od podzimu novým krajským zastupitelem. Přítomně seznámil s novou politickou situací na Ústeckém kraji. Nad rámec formálního naplňování Memoranda o krajské spolupráci (podepsaného v roce 2019) přislíbil informování o důležitých aktivitách Zastupitelstva Ústeckého kraje bezprostředně se týkajících místních samospráv.

Krajské předsednictvo probralo i mnoho dalších témat, například novinky z Regionální stálé konference Ústeckého kraje, možnost zastupců obcí být členem pracovních skupin při ITI Ústecko-chomutovské aglomerace, nové podmínky pro sběr textilu nebo možnosti obcí financovat rozvoj jejich bytového fondu.

Marek Komárek
manažer SMS ČR v Ústeckém kraji

Závěrečné jednání krajského předsednictva roku 2024 se konalo v Jihlavě

V Jihlavě se uskutečnilo poslední loňské jednání krajského předsednictva, na které zavítali nejen členové předsednictva, ale také řada významných hostů. V přátelské atmosféře, inspirované indicko-nepálským prostředím, přivítal účastníky předseda Václav Venhauer pozdravem „namasté“, který dokonale ladil s celkovým rámcem setkání.

Za poslední rok přibylo 18 obcí

Jednání se zaměřilo zejména na bilanci událostí roku 2024 a úspěchy, kterých se podařilo dosáhnout. Významným momentem byla stabilita v řízení organizace – pozice manažerky i složení krajského předsednictva zůstaly beze změn. Členská základna se však výrazně rozrostla na 269 členů. Mezi nové obce patří Hojanovice, Olší, Ruda, Hořice, Staré Bříště, Cejle, Račín, Kralice nad Oslavou, Vepřová, Sazomín, Koroužné, Kozlov, Dukovany, Častrov, Olešenka, Rodinov, Chotěboř a Golčův Jeníkov.

Úspěšné akce a iniciativy

Kromě pravidelných osmi setkání předsednictva, během nichž se řešila klíčová témata, jako změna RUD či financování školství, se podařilo několik významných akcí: krajské shromáždění v Jihlavě, kulatý stůl k Norským fondům, neformální, ale o to úspěšnější setkání starostů na Sázavě, a celostátní konference SMS ČR ve Valticích.

Spolupráce s Krajem Vysočina

Diskutovalo se rovněž o pokračování spolupráce s Krajem Vysočina, do jehož řízení se zapojí nově zvolení zastupitelé, včetně některých členů krajského předsednictva. V lednu je v plánu setkání s hejtmánem a stejně jako v loňském roce se i letos v květnu uskuteční krajské shromáždění, které bude dalším důležitým momentem spolupráce.

Výhled do budoucna

Setkání v Jihlavě se zaměřilo také na plány pro další období. S rostoucí členskou základnou a silnou spoluprací s krajem se předsednictvo těší na výzvy, které přinese rok 2025.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR v Kraji Vysočina

Novou předsedkyní pražského sdružení je starostka Dolních Chaber

Pražská organizace SMS ČR má novou předsedkyni. Je jí Kateřina Šilhová Šafránková, starostka MČ Praha-Dolní Chabry.

Ve své činnosti se chce zaměřit zejména na legislativní aktivitu. Do funkce ji jednomyslně zvolili na krajském shromáždění, které se konalo v pondělí 6. ledna. Místopředsedy se stali Viktor Komárek a Jana Plamínková. Klíčovými

bodem programu byla i diskuse místopředsedy SMS ČR Petra Halady s přítomnými pražskými starosty o aktuálních tématech a otázkách ve školství.

Adam Havlas
manažer SMS ČR
v kraji hlavní město Praha

Zlínský kraj

Nové úseky dálnic zrychlí dopravu ve Zlínském kraji

Zlínský kraj zaznamenal významný pokrok v rozvoji dopravní infrastruktury. Na konci roku 2024 byly zprovozněny nové úseky dálnice D55 a D49, které přinesou řidičům nejen rychlejší cestování, ale také významnou úlevu přetíženým obcím a městům. Tyto stavby jsou klíčovými kroky k efektivnímu propojení regionu s okolními kraji i sousedními státy.

Tři nové úseky dálnice D55, dohromady dlouhé 21,4 kilometru, spojují Babice a Bzenec. Část trasy o délce 4,5 kilometru je zatím v provozu v polovičním profilu, ale již nyní výrazně zlepšuje dopravu mezi Zlínským a Jihomoravským krajem. Další části této dálnice jsou již ve výstavbě. Kompletní dokončení dálnice D55, která propojí Olomouc s Brěclaví a Bratislavou, se plánuje na rok 2033.

Kromě D55 se řidičům nově otevřelo i 10 kilometrů dálnice D49 mezi Hulínem a Holešovem. Tato část výrazně uleví městu Holešov, kde denně projíždí téměř devět tisíc aut. Výhody této komunikace pocítí také obyvatelé Zlína, Otrokovic a dalších obcí, které dnes čelí intenzivní dopravě.

Dálnice D55 a D49 představují významné posílení dopravní sítě ve Zlínském kraji. Jejich rozvoj přispěje nejen k vyššímu komfortu cestování, ale také ke snížení ekologické zátěže a zlepšení kvality života obyvatel v dotčených oblastech.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Královéhradecký kraj

SMS ČR se představilo novému hejtmánovi Petru Koletovi

Předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková, krajský předseda Zdeněk Drašnar a krajská manažerka Kateřina Pourová navštívili začátkem prosince nového hejtmana Královéhradeckého kraje Petra Koletu, aby ho seznámili s činností SMS ČR na celorepublikové i krajské úrovni a vysvětlili mu, jak SMS ČR spolupracuje s obcemi a dalšími aktivitami. Řeč byla i o jiných tématech, například o tom, jak SMS ČR pomáhá obcím, které postihly povodně, také s digitálními technickými mapami, či jaké má sdružení postavení mezi územními partnery Regionální stálé konference.

Poslední loňské jednání krajského předsednictva se konalo v Náchodě

Ve stejný den se uskutečnilo i poslední jednání krajského předsednictva, které se tentokrát sešlo v Náchodě. Jeho členové hodnotili rok 2024 z pohledu pozitivního vývoje členské základny, jíž přibývalo na seznam 20 nových členských obcí. Diskutovalo se také o povodňové sbírce a dalších aktuálních tématech, která obce řeší. Patří mezi ně např. zálohování PET lahví, sběr textilu, problematika placení nepedagogických pracovníků, slučování škol a zkušenosti s digitalizací stavebního řízení a portálem stavebníka. V neposlední řadě se plánovaly akce na rok 2025.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR
v Královéhradeckém kraji

Jihomoravské sdružení má na začátku nového roku 222 členů

Jihomoravská členská základna se v uplynulém roce rozrostla na magických 222 členů. A když už je řeč o číslech, celkem pětkrát zde zasedalo krajské předsednictvo a kraj také hostil celostátní konferenci ve Valticích, na níž zavítalo kolem 500 starostů a dalších zástupců obcí.

Vítáme 15 nových obcí

Mezi novými členskými obcemi vítá SMS ČR Bavory, Doubravici nad Svítavou, Jaroslavice, Ketkovice, Moravskou Novou Ves, Nemojany, Nosislav, Podbřežice, Podolí, Radslavice, Rozdrojovice, Říčky, Šardice, Vysočany a Zaječín.

Krajské předsednictvo zasedalo pětkrát

Krajské předsednictvo řešilo na svých zasedáních aktuální problémy v území a plánovalo aktivity, které by mohly zaujmout a oslovit nejen členské obce. Krajské shromáždění SMS ČR se tentokrát uskutečnilo v obci Zbraslav u Brna, jeho hlavním tématem byla spolupráce v rámci Norských fondů.

Pomoc, konzultace, vzdělávání, projekty

Krajské sdružení se snažilo být po celý rok obcím nápomocno při konzultacích otázek a problémů, starostům nabízel vzdělávací akce, semináře a projekty SMS-sluzeb i jihlavské kanceláře. „Při návštěvách obcí i na akcích pořádaných SMS ČR jsem se setkala nejen se zajímavými projekty, které obce připravují, ale i s inspirativními lidmi, takže to obohacení bylo vzájemné,“ uvedla Klára Osičková, která se těší i na letošní spolupráci.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Regionální manažeři SMS ČR pomáhají lépe ve svých územích i díky podpoře a spolupráci krajů.

Krajské úřady si zaslouží naše poděkování. Děkujeme!

Středočeský kraj

Pardubický kraj

Jihomoravský kraj

Zrušit v obci hotovostní zálohy? Jde to!

Správa obecních výdajů. Na první pohled běžná rutinní agenda, ve skutečnosti časově i finančně náročný proces, který starostům a účetním komplikuje život. Stejně jako zaměstnancům.

Poznáváte tuto situaci?

- Nastane problém, který je třeba ihned vyřešit.
- Zaměstnanec jede z terénu na úřad pro hotovostní zálohu, kterou mu musí vydat účetní.
- Vyrazí na nákup a vrátí se na úřad s dokladem. V lepším případě pokrčeným z montérek, v tom horším politým nebo úplně zničeným.
- Čeká ve frontě v účtárně spolu s ostatními zaměstnanci.
- Účetní pak musí vystavit výdajový doklad, účtenky ručně zpracovat a vše zaúčtovat.
- Peníze z hotovostní pokladny se musí pravidelně sbalit do kufříku a odnést do banky, přehled nad výdaji v průběhu měsíce je nulový.
- Výsledek? Frustrace na všech stranách.

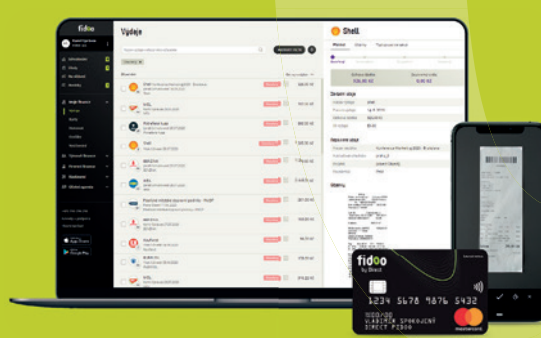
V obci Kamýk nad Vltavou věděli, že takto to dál nejde. „Třeba při havárii vody, kdy musíme jednat rychle, jsme tohle kolečko opakovali klidně desetkrát za den. Jedna účetní operace přitom vyjde třeba na 17 Kč, to je zbytečné vyhazování peněz z okna. A když v době havárie účetní nebyla v práci, musel jsem situaci řešit sám – buď peníze půjčit, nebo nějak improvizovat,“ říká pan Halada, starosta obce.

Jde to přitom takto jednoduše:

- Zaměstnanec nákup zaplatí Fidoo předplacenou kartou.
- Účtenku vyfotí a nahraje do mobilní aplikace.
- Starosta vidí výdaj ihned po nákupu a schválí ho.
- Vše je připraveno pro vyúčtování na pár kliknutí.

Přečtěte si případovou studii obce Kamýk nad Vltavou a zjistěte, že přejít z metody „tužka papír“ zvládne úplně každý. I vaše účetní.

Fidoo – řešení pro starosty, kteří chtějí být bez starostí

- Omezení hotovosti.
- Žádné ztracené účtenky.
- Schvalování výdajů ihned po nákupu.
- Jednoduchá online aplikace.
- Napojení na účetní systém.
- **NOVINKA:** Sleva 2,50 Kč na palivo v síti ORLEN.

fidoo
by Direct

www.fidoo.com